emeğin birliği

1 ŞUBAT 1978
500 Kuruş

14

fabrikalar, tarlalar, siyasi iktidar, her şey emeğin olacak..!

Türkiye'de Devlet sorunu olan faşizmin yıkılması hükümet değişikliğiyle değil, Anti-faşist, Anti-kapitalist DEMOKRATİK DEVRİMLE mümkündür.

3. Ecevit hükümeti dün kuruldu

Ecevit "Bu bir hükümet ortaklığıdır" dedi

O İBRAHİM BODUR: "Önce bağımsızların desteğiyle CHP iktidar olsun..."

AP'ye çok yakın olarak bilinen Bodur Holding Başkanı İbrahim Bodur şu ilginç önerisini ortaya koyuyordu: "Bu hükümetin, ülkenin meselelerini çözecek niteliğini kaybettiği doğrudur. Ancak rejimin geleceği bakımından şu anda CHP-AP koalisyonu kurmak, katiyen doğru değildir. Bağımsızların desteğiyle ucu ucuna da olsa önce CHP iktidar olmalıdır. Bu iktidarı döneminde CHP'nin sivri uçları yontulacaktır. Sonra AP-CHP koalisyonu düşünülebilir."

gizli toplantı

O NURULLAH GEZGİN: "AP büyük kentlerde oy alamamasının sorumluluğunu işadamlarına yüklüyor ve bizden bunun öcünü almaya çalışıyor..."

Ne var ki, Konsey'in hükümetin kalmasını isteyen bu iki üyesine en keskin eleştiri, İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nurullah Gezgin'den geliyor ve Gezgin'in konuşması, iki kişi dışında diğer üyeler tarafından baş hareketleri ve bakışlarla onaylanarak dinleniyordu. "Adalet Partisi, büyük şehirlerdeki başarısızlığını işadamlarına yüklüyor. Sanki bizim elimizde sihirli bir araç var. Düğmesine basıp büyük kentlerdeki oyların, AP'ye akmasını sağlayacağız zannediliyor. AP, büyük kentlerde oy alamayınca bunun faturasını bize ödetmek istiyor"

O MEHMET HUNTÜRK: "Demirel, yaratıcı gücünü yitirmiştir..."

Bu tip toplantılarda her zaman görüşlerini açıklayan Nejat Eczacıbaşı bu sefer temkinli bir dinleyici olarak gözüküyor. Rahmi Koç ise konuşmuyordu. Ancak Süleyman Demirel'in çok yakın arkadaşı olarak bilinen büyük müteahhit Mehmet Huntürk de aynı kanıdaydı ve "Kemal Ilıcak bey bilirler. Ben Süleyman Demirel'in çok yakın arkadaşıyım. Ankara'ya döner dönmez kendisini görüp söyleyeceğim. Süleyman Bey yaratıcı gücünü yitirmiştir. Ortaklarıyla baş edemez duruma gelmiştir. Bu hükümetle Türkiye'nin sorunlarının çözümlenemeyeceğini çoktan anlaması gerekirdi" diyordu.

GÜNAYDIN

O SAKIP SABANCI: "Ucu ucuna 226'yı bulan bir hükümet, Türkiye'nin meselelerini halledemez..."

Hükümetten umut kesilmişti. Zaten çözülme de başlamıştı ve haziran seçimlerinden sonra şimşekleri üzerine çeken Sakıp Sabancı şöyle konuşuyordu: "Mesele, hükümeti kurmak değildir. Mesele, Türkiye'nin sorunlarını çözecek nitelikte bir hükümet kurmaktır. Ucu ucuna ancak 226'yı tutturabilmiş bir hükümeti hangi parti kurarsa kursun, bu memleketin sorunlarına çözüm getiremeyecektir."

BAKANLAR KURULU

Başbakan - Ecevit
Başbakan Yardımcıları:
Orhan Eyuboğlu (CHP), Faruk Sükan (DP),
Turhan Feyzioğlu (CGP)
Devlet Bakanları:
Ali Rıza Septioğlu (Bağ.), Mustafa Kılıç (Bağ.),
Lütfü Doğan (CHP),
Ahmet Şener (CHP), Enver Akova (Bağ.)
Salih Yıldız (CGP)
Hikmet Çetin (CHP)
Adalet Bakanı-Mehmet Can (CHP)
Dışişleri Bakanı-Gündüz Ökçün (CHP)
İçişleri Bakanı-İrfan Özaydınlı (CHP)
Millî Eğitim Bakanı-Necdet Uğur (CHP)
Enerji Bakanı-Deniz Baykal (CHP)
Ticaret Bakanı-Teoman Köprülüler (CHP)
Gençlik ve Spor Bakanı-Yüksel Çakmur (CHP)
Çalışma Bakanı-Bahir Ersoy (CHP)
Yerel Yönetim Bakanı-Mahmut Özdemir (CHP)
Millî Savunma Bakanı-Hasan Esat Işık (CHP)
Maliye Bakanı-Ziya Müezzinoğlu (CHP)
Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı-Mehmet Yüceler (CHP)
Turizm Bakanı-Alev Coşkun (CHP)
İşletmeler Bakanı-Kenan Bulutoğlu (CHP)
Köyişleri Bakanı-Ali Topuz (CHP)
Bayındırlık Bakanı-Şerafettin Elçi (Bağ.)
Sanayi ve Teknoloji Bakanı-Orhan Alp (Bağ.)
Ulaştırma Bakanı-Güneş Öngüt (Bağ.)
Sağlık Bakanı-Mete Tan (Bağ.)
Gümrük ve Tekel Bakanı-Tuncay Mataracı (Bağ.)
Kültür Bakanı-Ahmet Taner Kışlalı (CHP)
Sosyal Güvenlik Bakanı-Hilmi İşgüzar (Bağ.)
İmar ve İskân Bakanı-Ahmet Karaaslan (Bağ.)
Orman Bakanı-Vecdi İlhan (CHP)

O VEHBİ KOÇ: "Haziran seçimlerinden sonra Sakıp Sabancı ile birlikte tek parti hükümet olsun dediğimiz zaman tenkitlere uğradık. Ancak zaman bizi haklı çıkardı..."

TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Vehbi Koç, şunları söylüyordu:

"Türkiye, gerçekten tarihinin en bunalımlı dönemini yaşamaktadır. Bu hükümetle meselelerin halledilemeyeceği açıkça ortaya çıkmıştır. Haziran seçimlerinden sonra Sakıp Sabancı ile birlikte tek parti hükümet olsun dediğimiz zaman birçok mehafilin (Farklı kesimlerin) tenkitlerine maruz kaldık. Ancak zaman bizi haklı çıkardı. Bu hükümetin problemleri çözemediği, Türkiye'yi büyük bir darboğaza doğru götürdüğü görüldü"

O SELÇUK YAŞAR: "Hükümet sorunlara çözüm getirmekte geç kaldı."

Vehbi Koç'un hükümeti eleştirmesine sanayi kesiminin İzmir Grubu'nun temsilcileri de katılıyordu. AP'ye yakın olarak bilinen DYO Holding Başkanı Selçuk Yaşar da hükümetten umudunu kesmişti ve kesin konuşuyordu: "Hükümet sorunlara çözüm getirmekte geç kalmıştır. Fabrikalar durma noktasına Türkiye batıdan kopma noktasına gelmiştir. Kendi içinde uyumlu, ne yaptığını bilen, sanayii ferahlatıcı tedbirler getiren bir hükümet modeline ihtiyaç vardır"

Sanayicilerin yeni talepleri

1. Hükümet alacağı kararlarda sanayici ile danışsın
2. Hükümet yurt dışında çalışan işçilerin dövizlerini yurda göndermeye mecbur edecek kararlar alsın.
3. Dengeli bir devalüasyon yapılsın.
4. Enerji yatırımı dışında tüm yatırımlar durdurulsun.
5. Kıdem taz[illegible] verenin [illegible]sın.
6. İşçi ücretleri artışı durdurulsun
7. Yabancı sermaye kanunu değiştirilip daha çok dış kaynak olanağı yaratılsın.
8. İşçiler pazar günü çalışsın diğer günlerden birinde tatil yapsın.
9. Benzin, mazot, Fuel Oil vesikaya bağlansın
10. Tüccarlar ve tarım kesiminden daha çok vergi alınsın
11. DÇM ve bedelsiz ithalat bütünüyle kaldırılsın
12. Ticari ve haç amaciyle yapılanlar dahil dış seyahatler sınırlandırılsın
13. Hükümet artık, gazoz, ciklet, kolanya gibi sanayi yatırımlarına izin vermesin.

HAMİ KARTAY

Hükümetin AP kanadından kopmaların başladığı günlerden birinde İstanbul'daki Sheraton Oteli'nin bir özel odasında bir toplantı yapılıyordu. Bu, TÜSİAD (Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği) Yüksek İcra Konseyi'nin toplantısıydı. Az sayıda, ancak Türk ekonomisine yön veren seçkin sanayiciler ve işadamları bir araya gelmişti

Hami Kartay, böyle bir dönemde böyle bir toplantının gündemsiz olarak yapılmasını acı bir dille eleştiriyor ve "Son siyasi durumun değerlendirilmesi, ne düşünüldüğü ve nasıl bir tavır alınması ge-

GÜNAYDIN *"İstersek yeni hükümeti dize getirebiliriz "diyen...*

Milliyet

Sabancı: "Dış kredi temini için komplekse kapılmadan IMF ile anlaşma hızla imzalanmalı,,

Yeni hükümetten isteklerin neler olduğu dile getirilirken Sakıp Sabancı «Yeni hükümetimizden herşeyden önce, milletçe çok ihtiyaç duyduğumuz istikrar ve güven ortamını temin bakımından, anarşik olayların önlenmesi, can ve mal güvenliğinin sağlanması ve ülkemizin geleceği olan gençlerimizin en kısa zamanda normal eğitim imkanlarına kavuşması için etkin tedbirler alınmasını bekliyoruz» demiştir.

MC'nin bütçesi genel hatlarıyla benimseniyor

Hürriyet

● Eyüboğlu, iç güvenlik, Devlet Personel Dairesi, TRT ve İstatistik Enstitüsü'ne bakacak.

● Ecevit hükümetinde CHP'den 21, Bağımsızlardan 10 CGP'den 2, DP'den 1 milletvekili görev aldı

"İstersek dize getiririz"

İstanbul Sanayi Odası'nın son toplantısında Hüseyin Başarır adlı işadamı, "Biz sanayiciler istersek, hükümeti dize getirebiliriz" dedi ve hükümetin kıdem tazminatı yükünü sanayicinin sırtından alacak önlemlere yönelmesini, işçi ücretlerindeki artışın da frenlenmesini istedi.

Sabancı: «IMF ile anlaşmak gereklidir»

Tercüman

"Ölçülü devalüasyon şarttır"

Toplantıda konuşan İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nurullah Gezgin ise hükümetin dış kredi sorununu ivedilikle çözümlemesi ve ölçülü bir devalüasyonu gerçekleştirmesi gereği üzerinde durdu."

Yeni hükümetin programını genel olarak olumlu bulan özel sektör kuruluş ve temsilcileri, bugünlerde yoğun bir şekilde hükümetten isteklerini saptamaya ve hükümeti bombardımana tutmaya hazırlanıyorlar. Dün Sanayi Odaları Birliği yöneticilerinden oluşan bir heyet hükümetin kilit bakanlarını ziyaret edip, özel sektörün isteklerini kapsayan bir raporu verirken, TÜSİAD da cumartesi günü Vehbi Koç, Sakıp Sabancı, Halit Narin, Nurullah Gezgin'in de konuşacağı büyük bir toplantı-

● Olaylardan sonra iz sürme yetenekleri artırılacak ve özel timler kullanılacak

Yeni Hükümet ve Acil

Ülkemiz siyasi ortamında uzun zamandan beri beklenmekte olan hükümet değişikliği gerçekleşti. 2. MC hükümeti yıkıldı ve yerine bir CHP - «Bağımsızlar» hükümeti kuruldu Bu, sıradan ve önemsiz bir hükümet değişikliği değildir. Bu hükümet değişikliğinin nedenleri, bu hükümetin sınıfsal ve siyasi niteliği, gelecekte nasıl bir gelişim göstereceği iyice değerlendirilmeden, ülkemizde yakın gelecekte karşılaşılacak olan sosyal ve siyasi gelişmelerin yönü doğru bir şekilde tespit edilmeden, işçi sınıfının bağımsız siyasetinin geliştirilip güçlendirilmesi ve faşizme karşı mücadelede tüm emekçi halk yığınlarının güç birliği içine sokulması mümkün olamaz.

Bu amaçla bu yazımızda, önce bu hükümetin kuruluşunda yatan esas siyasi nedenleri, bunun temsil edeceği egemen sınıf politikasının temel nitelikleri ve gelişen sosyal ve siyasi durum karşısında bu yeni hükümetin nasıl bir değişim içine gireceğini ele alacağız; sonra da bugünkü mevcut siyasi ortam ve gelecekteki yeni gelişmeleı karşısında işçi sınıfının ve sosyalistlerin hangi acil ve zorunlu görevlerle karşı karşıya bulunduğunu açıklayacağız.

BU HÜKÜMET SİYASİ GERİCİ DİKTATÖRLÜK YÖNTEMLERİNİ UYGULAMAK AMACIYLA KURULMUŞTUR

Bugün ülkemiz derin ekonomik, sosyal ve politik bunalımların etkisi ile son derece önemli ve hızlı bir sosyal ve siyasi gelişim dönemi içine girmektedir. Ekonomik ve siyasi yapıda hakimiyetini sağlamış olan emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermaye, günümüz kapitalist dünyasının genel buhranının derinleşmesinin de etkisiyle ülkemizde derin bir ekonomik bunalım ve hatta bir çöküşle karşı karşıyadır. Bu nedenle, bu egemen sınıflar bugüne kadar ağır bir baskı ve zulüm altında tutarak hayasızca sömürdükleri işçi sınıfının ve diğer emekçi yığınların hoşnutsuzluğunu ve giderek devrimci başkaldırışını engelleyebilmek ve bu sermaye düzenini hiç olmazsa geçmişte olduğu gibi devam ettirmekte güçlük çekmektedirler. Bu durum hâkim sınıfları siyasi bakımdan da büyük güçlükler içine sokmakta ve derin hükümet bunalımları ile karşı karşıya bırakmaktadır. Diğer taraftan, başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçiler bugüne kadar üzerlerinde sürdürülen sömürü ve baskının her gün biraz daha azgınlaşması karşısında artık eskisi gibi durmamakta hergün gelişen bir devrimci kabarış içerisine girmektedir. Ülkemizin mevcut ekonomik ve sosyal yapısı içerisinde sınıfsal saflaşma günbegün biraz daha derinleşmekte; burjuvazi ile proletarya, işbirlikçi tekelci sermaye düzeni ile emekçi halk yığınları, faşizm ile tüm devrimci ve demokrat güçler arasındaki zıtlaşma ve bunun yol açtığı çatışmalar objektif bir zorunluluk olarak yoğunlaşmaktadır. Kısaca değindiğimiz böylesi bir durum karşısında emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi sınıf eğemenliklerini ve mevcut siyasi iktidarın istikrarını koruyabilmek amacıyla yeni yöntemlere başvurmak zorunda kalmaktadır. İşte, yeni hükümetin kuruluş nedenleri ve siyasi muhtevası ancak bu zorunlu değişiklikler gözönünde tutularak doğru bir şekilde değerlendirilebilinir.

Emeğin Birliği, 5 Haziran seçimleri sırasında ve ondan sonra yayınlamış olduğu sayılarında bu zorunlu siyasi gelişmeleri doğru bir biçimde değerlendirmiş ve bugün kurulmuş olan bu yeni hükümetin kurulmasının amaçlarını ve siyasi niteliğini o günden ortaya koymuştur. Bu yüzden, bu konuda yeni bir şey söyleyecek değiliz. Ancak, geçmiş sayılarımızdan bazı alıntılarla bu hükümetin kuruluş amaçlarını ve siyasî görevlerinin ne olduğunu kısaca tekrarladıktan sonra, esas olarak bu hükümet değişikliğinin Türkiye'nin mevcut şartlarında nasıl bir sosyal ve siyasi gelişmeye yol açacağını ve proletaryanın bağımsız sınıf siyasetinin geliştirilmesi ve anti-faşist mücadelenin güçlendirilmesi yolunda sosyalistlerin önünde duran acil ve zorunlu görevleri belirteceğiz.

Bu türlü bir hükümetin kuruluş nedenleri ile ilgili olarak 5 Haziran seçimleri sırasında çıkan sayılarımızda şunu belirtiyorduk:

«Daha önce emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermayenin Türkiye'nin ekonomik ve politik yapısına hâkim olduğunu ve bu durumda hiç bir burjuva partisinin bunlardan bağımsız ve bunların sınıfsal çıkarları, isteği doğrultusunun dışında hareket edemeyeceğini belirtmiştik. Mevcut dünya konjonktürü ve Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal durumdan ötürü emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi açık faşist, terörist diktatörlüğü bugünün şartlarında uygulama alanına koyma olanaklarını bulamamaktadırlar. Geçmişte MC vasıtasıyla uygulama alanına koymuş olduğu örtülü parlamenter faşizm ile de Türkiye'de ne işçi sınıfı hareketinin gelişimini durdurabilmiş, ne de sömürüsü için istikrarlı bir ortam yaratabilmiştir. Yaratamadığı gibi, MC ve onu oluşturan partilerin uyguladıkları faşizmin yüzü geniş emekçi kitleler tarafından iyice görülmüştür. Bu yüzden. 1. MC döneminde emekçi yığınların faşist baskı ve teröre karşı geniş kitlesel direnişleri artıyor ve bu direnişler faşizme karşı demokratik planda güçbirliğine doğru bir gelişim doğuruyordu. Kuşkusuz emekçi yığınların faşizme karşı oluşturmaya başladığı bu güç birliği ikinci bir MC hükümeti karşısında daha da gelişecek ve hatta bir işçi sınıfı partisinin doğuşuyla birlikte güçlü bir anti-faşist halk cephesine dönüşebilecektir. Bu gerçekleri gözönünde tutan tekelci sermaye, böyle güçlü bir anti-faşist direnişin gelişimini engellemek ve kendi sömürüsünün geleceğini değişik yöntemlerle daha fazla garantiliyebilmek için, bir CHP - AP koalisyonunun kurulmasını istemektedir.» (E. B. Sayı 9. sf. 2-3)

Bugün bu değerlendirmenin doğruluğu bütün açıklığı ile ortaya çıkmıştır. Yeni kurulan bu CHP - «Bağımsızlar» hükümetinin herşeyden önce işbirlikçi tekelci sermayenin bu siyasi taktiklerini uygulamak ve anti-faşist mücadelenin ve güçbirliğinin gelişimini engellemek amacıyla kurulduğu açıktır. Bu hükümet, daha kuruluşundan itibaren «toplumsal barış», «huzur», «can güvenliği», «yeni cepheleşmelere hayır» teraneleriyle, faşizm karşısında emekçi sınıfların demokratik mücadelesinin birliğini parçalama ve kendi reformist politikası eliyle burjuvazinin avucuna teslim etme çabalarına hemen girişmiştir.

Bu hükümetin işbirlikçi tekelci sermayenin egemenliğini koruyabilme doğrultusunda hangi siyasi amaçlara ve hedeflere dayalı olduğunu ve egemen sınıfın geniş tabanlı bir AP-CHP koalisyonunu oluşturma manevraıarı içersinde yerinin ne olduğunu daha iyi açıklayabilmek için, geçmiş sayılarımızda söylediklerimize göz atmaya devam edelim. «Hakim güçler, ancak böylesi bir koalisyonla işçi sınıfı hareketini ve genel demokratik mücadeleyi engelleyebileceklerini ve sömürülerine geçici de olsa bir istikrar sağlayabileceklerini düşünmektedirler. Çünkü, CHP reformist bir politikanın uygulanmasıyla, AP ise baskı rejiminin uygulanmasıyla bu düzenin daha uzun ömürlü olabileceğine inanmaktadırlar. Bu iki ayrı görüşü savunan iki ayrı partinin bir koalisyon içerisinde birleşmesi halinde, CHP'nin solu, AP'nin ise sağı kontrol altına almaları gibi bir durum amaçlanmaktadır. Bu durumda egemen güçlerin faşistleştirmiş olduğu devlet mekanizmasının faşistlerden arındırılması diye bir şey söz konusu olamaz (aynı durum, CHP nin tek başına iktidar olması halinde de geçerlidir). Böyle olunca, sermayenin herhangi bir kaybı olmayacağı gibi, açık ya da örtülü (parlamenter) faşizm yerine siyasi gerici diktatörlüğü koyarak işçi sınıfı ve diğer emekçiler üzerinde daha sinsi bir baskı ve zulüm uygulanacaktır. Bu arada, CHP, «can güvenliği», «huzur», «toplumsal barış», vs. teraneleriyle işçi sınıfının ve emekçi yığınların mücadelesinin gelişimini engellemeye çalışacaktır. Kısacası, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermaye, bugün karşılaşmış olduğu iki temel güçlükten birincisi olan, işçi sınıfı ve emekçi yığınların gelişen devrimci mücadelesini bastırma görevini CHP' nin, ikincisi olan ekonomik gelişiminin ve sömürüsünün istikrarsızlığını giderme görevini de AP'nin üstleneceği güçlü bir koalisyon kurulmasını istemektedir ve kuracaktır da.

«Tekelci sermaye bir kez bir ülkenin ekonomisi ve politikası üzerinde egemenliğini kurarsa, artık o ülkede burjuva sınırları içinde hiç bir parti ve hükümet değişikliği onun egemenliğinde herhangi bir sarsıntı yaratamaz. Bunun için CHP ve AP ne kadar isteksiz görünürlerse de, mevcut durumda Türkiye'de egemen güçlere uymak istemeyen herkesin boyunun ölçüsü bu güçler tarafından eline verilir. Meselâ, CHP'nin tek başına hükümet kurma iştahını kursağında bırakıp haddini bildirdiler. Şimdi de sıra AP'nin boyunun ölçüsünü AP'ye vermekte. Egemen sermaye AP'nin çarkını kıracaktır. Bunu da yeni kurulan II. MC hükümeti koalisyonunu belli bir süre sonra çeşitli manevralarla bozarak gerçekleştirecektir. Daha da olmazsa, Demirel ve çevresi daha fazla sert olmaya başlarsa, AP içinde Demirel'e karşı bir güç oluşturup Demirel'i AP'nin başından uzaklaştırarak yapar. Yani her halukârda, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermaye bir AP-CHP koalisyonu oluşturacaktır.» (E.B. sayı 9. sf. 2-3)

Her kelimesinin doğruluğu tartışma götürmez bir biçimde ortaya çıkan bu görüşlerden hareket ederek, artık, mevcut hükümetin nasıl bir politikanın temsilcisi olduğu, bugünkü siyasi gelişmeler ışığında sermayenin herhalukarda bir CHP-AP koalisyonunu oluşturma politikası doğrultusunda nasıl bir değişikliğe uğrayacağını belirtebiliriz.

Birinci olarak, CHP-«Bağımsızlar» hükümetinin işbirlikçi tekelci sermayenin siyasi hakimiyetini devam ettirmek için hangi yöntemlere başvuracağı üstünde duralım. Bu hükümet, en kısa tanımıyla, siyasi gerici diktatörlüğün uygulama alanına konulması için kurulmuş bir hükümettir. Yukarıda da belirtildiği gibi, sermaye, MC'ler eliyle uyguladığı örtülü parlamenter faşist yöntemlerin bugünkü durumda gelişen devrimci hareketi ve anti-faşist mücadeleyi engel-

Görevlerimiz Üzerine

leme imkanı bulamadığı ve derinleşen ekonomik bunalımların üstesinden gelemediği için, siyasi gerici diktatörlük yöntemleriyle daha sinsi bir baskı ve sömürü düzeni yaratmayı tercih etmektedir. Bu amaçla, geniş ölçüde hem sağı ve hem de solu kontrolü altına alabileceğini düşündüğü bir CHP-AP koalisyonu kurmak istemektedir. Ancak günümüz şartlarında, henüz böylesi bir büyük koalisyonun kurulma şartları yaratılamadığı, özellikle de Demirel ve AP yöneticileri bu türden bir koalisyona yanaşmadıkları için, II. MC'nin bir an önce hükümetten devrilmesi ve faşist bir yönetim yerine siyasi gerici diktatörlüğü geçirebilmek amacıyla, bu hükümeti oluşturmuştur. Dolayısıyla, mevcut hükümet, siyasi muhtevası ve üstlendiği görevler bakımından, bir AP-CHP koalisyonundan farklı değildir. Nitekim, Bu hükümetin, ancak AP'den Demirel'e karşı oldukları için ayrılan bağımsızların, Feyzioğlu ve Faruk Sükan'ın desteğiyle ayakta durabilmesi ve bunlara hükümet içinde 13 bakanlığın verilerek hükümet yönetiminde bağıayıcı duruma gelmeleri, bu görüşümüzü doğrulamaktadır.

Bugünkü CHP-«Bağımsızlar» hükümetinin temel ekonomik politikasının, tekelci sermayenin bugüne kadar izlemiş olduğu ekonomik politikadan hiç bir farkı olmadığı, sermayenin sömürü düzeninin istikrarını sağlayabilmek için, MC hükümetlerinin planladığı tedbirlerden başkasını izleyemeyeceği kuşku götürmez bir gerçektir. Nitekim, bu hükümetin 1978 yılı bütçesi için II. MC'nin hazırladığı bütçeyi olduğu gibi kabullenerek parlamentoya sunması ile, bu kesin gerçek daha ilk günden açıkça ortaya çıkmıştır. Zaten, CHP'nin bir zamanlar demagojisini bol bol yaptığı «bozuk düzene son», «halk sektörü», «sömürüye son», vb. gibi yaygaralara artık ülkemizde kimse kulak asmamakta ve ciddiye almamaktadır. Bu hükümet, özellikle küçük üreticileri ve işçi yığınlarını bir müddet daha uyutabilmek için «işçinin ve küçük üreticinin emeginin değerlendirilmesi», vs. sloganlarıyla bazı tedbirler almaya girişecek ve özellikle MC hükümetlerine nazaran daha yüksek bir taban fiyat politikasıyla üretici köylü yığınlarını denetimi ve etkisi altında tutmaya çalışacaktır. Ancak, az sonra değineceğimiz gibi, böylesi bir politikayı sürdürebilmesinin maddi şartları ülkemizde bulunmadığı için, kısa zamanda bu konudaki gerçek yüzü de açığa çıkacaktır.

CHP-«Bağımsızlar» hükümetinin siyasi ve toplumsal plandaki temel görevlerine ve bunu gerçekleştirmek üzere baş vuracağı yöntemlere gelince: geçmiş sayılarımızda da belirtildiği gibi, emperyalizmin ve işbirlikçi tekelci sermayenin siyasi gerici diktatörlük yöntemlerini uygulama alanına koyan böylesi bir hükümetin başlıca görevi, mevcut tekelci sermaye düzenine ve faşizme karşı mücadelesini yükselten ve mevcut çelişkilerin derinleşmesiyle sosyal patlamalara doğru gelişen işçi sınıfı hareketinin ve diğer emekçi yığınların demokratik mücadelesinin bastırılabilmesi ve kontrol altına alınabilmesi emekçi halk yığınlarının anti-faşist mücadelede birliğinin parçalanabilmesi için sosyal demokrasinin, burjuva reformizminin emekçi sınıflar üstündeki etkisinden ve kontrolünden alabildiğine yararlanmaktır. Kısacası, bugün henüz CHP' nin sosyal-demokrat aldatmacalarının etkisinde olan geniş küçük-burjuva yığınları ve bilinçsiz işçileri «toplumsal barış», «huzur ve can güvenliği», vs. teraneleriyle avutmaya devam ederek, proletaryanın sınıf mücadelesinin ve anti-faşist mücadelenin en ön safında yürüyen gerçek sosyalistleri ve bilinçli işçileri emekçi yığınlardan tecrit etmeye çalışmaktır. Böylece, işbirlikçi tekelci sermaye, MC hükümetleri zamanında gelişen ve güç birliği yolunda ilerleyen işçi sınıfı hareketini ve anti-faşist mücadeleyi bölüp parçalayarak, gelecekte karşılaşacağı sosyal patlamalara karşı başvuracağı faşist baskı ve terör uygulamaları için elverişli ve rahat bir ortam yaratmaya çalışmaktadır. Şüphesiz, mevcut hükümetin böylesi bir politikayı uygulamada faydalanacağı en önemli araçlardan biri de, devrimci hareket saflarında büyük ölçüde varlığını sürdürmekte olan ve yığın hareketlerini ve anti-faşist mücadeleyi CHP reformizmi kuyruğuna bağlama siyasetini hayasızca devam ettiren oportünist akımlardır. Çünkü oportünizmin en temel karakteri, işçi sınıfı saflarında burjuvazi adına siyasetsizlik, dağınıklık, bölücülük ve yılgınlık yaratmaktır.

ZORUNLU SOSYAL VE SİYASİ GELİŞMELER KARŞISINDA MEVCUT HÜKÜMETİN DURUMU

CHP-«Bağımsızlar» hükümetinin siyasi niteliğine ve temel görevlerine kısaca değindikten sonra, şimdide, ülkemizin gelecekte karşılaşacağı sosyal ve siyasi bunalımlar karşısında bu hükümetin nasıl bir gelişim ve değişim göstereceğine ve bugün üstlenmiş olduğu emekçi yığınları avutma politikasını başarıyla sürdürüp sürdüremeyeceğine bakalım.

Herşeyden önce, bu hükümetin uygulama alanına koymaya çalıştığı siyasi gerici diktatörlük yöntemleriyle, hiç bir burjuva hükümeti, bugün ülkemizde sermaye düzeninin içerisine düştüğü ekonomik çöküntüyü engelleyemez ve dolayısıyla geçici de olsa emekçi yığınların azgın sömürü ve baskı düzeniyle olan çelişkilerini hafifleterek, devrimci hareketin gelişimini durdurmayı başaramaz. Türkiye'deki işbirlikçi tekelci burjuvazi, ekonomik bakımdan son derece güçsüzdür ve emperyalist tekellerin sömürü mekanizmasının bir aracı durumundadır. Üstelik, bu sermaye ve sömürü düzeninin bağlı olduğu uluslararası tekelci kapitalizm de günümüzde derin bir ekonomik bunalımın ve hatta çöküşün içerisindedir. Bu yüzden, ister tek başına bir CHP hükümeti, isterse CHP-AP türünden bir hükümet olsun, hiç bir burjuva hükümeti, geniş emekçi yığınların mevcut sömürü düzenine karşı yükselttikleri ekonomik ve sosyal talepleri geçici de olsa karşılayamaz; işçi sınıfı saflarından ve diğer emekçi sınıflardan güçlü bir aristokrat tabaka yaratamaz; bir takım ekonomik vaatler ve küçük kırıntılarla onları avutup uyutarak, işçi sınıfının ve çalışan yığınların ekonomik ve demokratik talepler uğruna mücadelelerini engelleyemez. Halbuki, bugün CHP-»Bağımsızlar» hükümetinin siyasi gerici diktatörlük yöntemleri, faşist yöntemlerden farklı olarak, emekçi halkın mevcut sömürü düzenine karşı tepkisini birinci planda iktisadi zor yöntemleriyle, yani onların bazı taleplerini kısmen de olsa yerine getirme, emekçi halkı bir takım iktisadi kırıntılarla avutma yöntemleriyle, hafifletmeyi ve böylece burjuva düzene karşı emekçi sınıf hareketini denetim altına almayı gerektirir. Dolayısıyla, bugün tekelci sermaye, başvurmak zorunda kaldığı siyasi gerici diktatörlük yönetimi ile, ne bugün içine düştüğü ekonomik çöküntünün ve derin buhranların üstesinden gelebilir, ne de işçi sınıfını ve emekçi tabakaları iktisadi baskı gücüne dayanarak uzun süre kontrolü altına alabilir.

Bugünkü iktisadi ve sosyal şartlar değişmedikçe, Türkiye'de emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi, siyasi hakimiyetini devam ettirebilmek ve ekonomik bunalımın yükünü emekçi halkın omuzlarına yüklemek amacıyla, eninde sonunda faşist yönetim biçimlerine başvurmak zorunda kalacaktır. Dolayısıyla, ister bugünkü CHP-«Bağımsızlar» hükümeti, isterse yakın bir zamanda kurulma manevrasına devam edilen geniş tabanlı bir AP-CHP koalisyonu olsun, hiç biri bu siyasi gerici yöntemler ile, tekelci sermaye düzeninin iktisadi ve siyasi egemenliğini sağlama bağlayamayacaklar ve eninde sonunda gelecekteki somut siyasi şartların belirleyeceği bir biçimde, ya örtülü parlamenter bir faşizme ya da açık faşist diktatörlüğe geçişi sağlamak durumunda kalacaklardır. Bu gerçeği işbirlikçi tekelci sermayenin akıllı temsilcileri de görmekte, bu yüzden, mevcut hükümetten fazla bir umut beslememektedirler. Ancak, bu hükümeti, daha önce de belirttiğimiz gibi, CHP'nin sosyal-demokrat propagandasından istifade ederek, emekçi yığınların belli bir kesiminin bir müddet daha uyutularak anti-faşist mücadelenin ve işçi sınıfının gelişen hareketinin zayıflatılabilmesi amacıyla, oluşturmuşlardır. Çünkü, her zaman ve her ülkede sosyal-demokrasinin görevi, sınıf mücadelesini ve anti-faşist cepheyi bölmek ve böylece sermayenin sınıf egemenliğini devam ettirmesini sağlamaktır. Sosyal-demokrat hayaller ve umutlar emekçi sınıf hareketinde ne kadar yıkılırsa, tekelci burjuvazi sınıf egemenliğini garantiye almak için o kadar çok faşist yöntemlere başvurmak zorunda kalacaktır. Bu konu üzerine Temmuz 1977'de çıkan 8. sayımızda şöyle diyorduk:

«Pek tabii ki, bu sözlerimizden, açık faşist bir diktatörlüğün hemen yarın geleceği şeklinde bir sonuç çıkarılmamalıdır. Ama, ülkemizin sosyal, siyasi gelişim seyri bu yöne doğrudur ve CHP geniş işçi ve emekçi yığınlarını uyutma, avutma, ikna etme ve bu yoldan kendine bağlama gücünü ne kadar çabuk yitirirse, emperyalizm ve tekelci sermaye bu yığınların devrimci kabarışını durdurabilmek için o kadar daha çabuk açık faşizme başvuracaktır. CHP'nin geniş kitlelerin bir ümidi olmaktan çıkması ise, herşeyden önce, CHP'nin hükümet olduğu takdirde uğrayacağı ekonomik ve politik başarısızlıklarına, geniş yığınların ekonomik ve demokratik taleplerini zorunlu olarak karşılamayışına, ve böylece gerici tabiatının kitleler gözünde somut olarak açığa çıkmasına bağlıdır. Ama daha bugünden bile, CHP bu yönde bir gelişim izlemeye başlamıştır.»

Kısacası, ülkemizin içerisinde bulunduğu şartlarda, sosyal ve siyasi gelişimler, işbirlikçi tekelci sermaye düzeni ile emekçi halk yığınları arasındaki uzlaşmaz çelişkilerin derinleşmesi ve bu nedenle egemen sınıfın kaçınılmaz olarak faşist yönetim biçimlerine başvurmak zorunda kalması yönündedir. İşte, CHP-«Bağımszılar» hükümetinin geleceğini ve nasıl bir değişim seyri izleyeceğini doğru tespit edebilmek için, bu değerlendirmenin göz önünde tutulması lazımdır.

(Devamı 4. Sayfada)

Bu değerlendirmeler ışığı altında şu kesinlikle bellidir ki, mevcut hükümet ancak kısa ömürlü ve geçici bir hükümettir. Çünkü birincisi, eğer emperyalizm ve onun güdümündeki tekelci sermaye siyasi egemenliklerini burjuva parlamenterizmi ile sürdürmek durumunda ise (ki, bugünkü durumda böyledir), mevcut hükümet geniş tabanlı olmayan, en ufak bir siyasi karışıklıkta parlamentoda çoğunluk desteğini kaybedebilecek bir hükümettir. Yani, Haziran 1977'de çıkan 7. sayımızda belirttiğimiz gibi, bu hükümet, «(gerek CHP, gerekse AP saflarında olan) işbirlikçi tekelci burjuvazinin işine gelir cinsten olmayan zayıf hükümet»lerden biridir.

İkincisi ve en önemlisi; bu hükümet, yukarıda belirttiğimiz gibi, bugün üstlenmiş olduğu görevleri yerine getiremeyecektir. Yani, gelişen ve güçlenen emekçi sınıf hareketini ve anti-faşist mücadeleyi siyasi gericilik yöntemleriyle, birinci planda iktisadi cebre dayanan yöntemlerle durduramayacak ve CHP büyük bir yol ayrımıyla karşılaşacaktır (nitekim daha bugünden karşılaşmaktadır); CHP'nin daha uzun müddet sosyal-demokrat hayallerle ve «toplumsal barış» havariliğiyle devrimci gelişim içerisindeki kitleleri avutabilmesinin imkanı kalmamaktadır. Türkiye'de son derece hızla gelişen toplumsal ve siyasi çelişkiler tüm toplumun kaçınılmaz olarak sadece iki safta toplanmasına yol açmaktadır; faşizm ile demokrasi, devrim ile karşı-devrim, işçi sınıfı ile burjuvazi arasında açılan derin uçurum, toplumun her ferdini bir bir seçme ile karşı karşıya bırakmaktadır: ya o safta, ya bu safta. İkisinin ortasında durmak yok!

Bugün «toplumsal barış» teraneleriyle her iki safın arasını bulma, ortasında durma politikasıyla emekçi yığınların devrimci mücadelesini durdurmaya çabalayan CHP de işte böyle bir seçme ile zorunlu olarak karşılaşmıştır. Çünkü tüm toplum güçlerinin gelişen sosyal ve siyasi şartlardan dolayı böylesi bir biçimde saflaşması insanların veya partilerin iradelerinin dışında, objektif olarak gelişen bir olgudur ve bunun önüne kimse geçemez.

İşte böylesi bir durumda, Demirel yönetimine karşı olan AP'li gerici politikacılarla, 12 Mart faşist diktatörlüğünün mutemet politikacılarından Feyzioğlu'larla ve devrimcilerin «nefesini dinleme» uzmanı Sükan'larla birlikte hükümet oluşturan CHP yönetiminin, en kısa bir zamanda burjuva reformist politikayı ve sosyal - demokrat avutma taktiklerini bir kenara bırakarak, emeğinin karşılığını alma uğruna devrimci hareketlere girişen emekçi sınıflar üzerinde faşist baskı ve terör yöntemlerine başvurması kaçınılmazdır. Ve şimdiden, yani hükümeti kurmasıyla birlikte böyle baskı ve terör tedbirlerine başvurmaya başlamıştır.

Bu durumda, CHP'nin bugüne kadar sağlamış olduğu geniş kitle temelini elinde tutması mümkün değildir; CHP'nin tabanında büyük parçalanma şimdiden gündeme gelmiştir. Çünkü, CHP heterojen bir sınıfsal yapıya sahiptir; içerisinde hem yönetimi elinde tutan işbirlikçi tekelci sermayenin ve orta sermaye sahiplerinin temsilcilerini, hem de bugüne kadar Ecevit'e «umut» bağlamış olan geniş küçük-burjuva yığınları ve işçi sınıfının bilinçsiz bir kesimini barındırmaktadır. CHP - «Bağımsızlar» hükümetinin faşizmden yana kayması zorunluluğu karşısında, faşizm ile uzlaşma çelişkisi bulunan küçük-burjuva yığınların ve onların CHP içindeki temsilcilerinin CHP'den kopması kaçınılmazdır.

Emperyalistler ve işbirlikçi tekelci burjuvazi kuşkusuz bu gelişim seyrini ve ortaya çıkacak yeni durumu iyice bilmekte ve işte bu yüzdendir ki, geniş tabanlı bir CHP-AP koalisyonunun oluşturulabilmesi için olanca güçlerini seferber etmekte ve manevralarına devam etmektedirler. Çünkü, bugün başvurdukları siyasi gerici diktatörlük yöntemleriyle siyasi egemenliklerini uzun müddet istikrarlı bir şekilde devam ettiremeyeceklerini ve Türkiye'nin zorunlu şartlarından dolayı, yeniden faşist baskı ve terör yönetimine dönmek zorunda olduklarını görmektedirler. Bu zorunlu durumla karşılaştıklarında genel olarak seçecekleri iki yol vardır: ya güçlü bir parlamento çoğunluğunun desteğine sahip bir hükümetle (MC'ler gibi güçsüz hükümetlerle değil) örtülü parlamenter faşist yönetimi iş başına getirmek, ya da eğer bunu sağlayamazlarsa açık faşist diktatörlüğe başvurmak.

İkinci yolun, mevcut uluslararası siyasi şartlarda ve Türkiye'deki tekelci sermaye düzeninin ekonomik güçsüzlüğünden dolayı sakıncalı ve zorunlu kalmadıkça seçilmemesi gereken bir yol olduğunu, işbirlikçi tekelci burjuvazi, özellikle 12 Mart deneyinden, iyi bilmektedir. Bu nedenle bugünkü amaçları, burjuva parlamenterizmi şartları içerisinde siyasi gerici yönetimden faşist yönetime geçişi uygun bir şekilde sağlayacak bir hükümet kurabilmektir. Bugünkü şartlarda böylesi bir hükümet modeli için en iyi çözüm bir CHP-AP koalisyonudur.

Bugün böylesi bir hükümetin kurulmasında en büyük engel, AP yönetimindeki Demirel ve çevresidir. Bu nedenle burjuvazi AP içerisinde Demirel ve çevresine karşı güçlü bir alternatif yaratarak, Demirel'i yola getirmeye, eğer bu olmazsa Demirel ve çevresini alaşağı ederek bu düğümü çözmeye çalışmaktadır. Şüphesiz, AP nin bir koalisyon oluşturmak amacıyla CHP ye yanaşması halinde de, AP'nin tabanından ve parlamento grubundan belli bir kesimin koparak MHP ye doğru kayması söz konusudur. Ancak böylesi bir kayma tekelci sermayenin amaçlarına ve hedeflediği siyasi yapıya ters bir durum teşkil etmez. Aksine, bugünden MHP'nin hem parlamentoda hem de kitle tabanında daha da güçlenmesi, gelecekte faşist yönetimlerin oluşturulması sırasında burjuvaziye güçlü bir destek sağlayacaktır.

SINIF BİLİNÇLİ İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN ACİL GÖREVİ

Türkiye'de içerisinde bulunduğumuz siyasi durumu, mevcut hükümetin niteliğini ve önümüzdeki sosyal ve siyasi gelişmelerin nasıl bir seyir izleyeceğini özet olarak belirttik. Şimdi de, bu şartlar altında, sınıf bilincine sahip proleterlerin ve emekçilerin önünde duran zorunlu ve acil görevlerin ne olduğuna kısaca değinelim.

Emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermaye, yukarıda değindiğimiz gibi, Türkiye'nin gelişen sosyal ve siyasi şartlarının ışığında, sınıf egemenliklerini devam ettirebilmek için, somut hedefler ve taktiklerini belirlemiş, bunları uygulama alanına koymuş ve kısa bir gelecekte başvuracağı faşist yönetim metodları için şimdiden hazırlıklara girişmiştir. Şüphesiz bunun karşısında, işçi sınıfının da, burjuvaziyle ve faşizmle olan mücadelesinde bu yeni gelişmeleri iyice değerlendirdikten sonra doğru taktikler ve politikalar tespit etmesi ve tüm emekçi sınıfların yarın faşizmle girişeceği son hesaplaşma mücadelesine hem kendi güçlerini hem de kendi dışındaki tüm demokratik güçleri yeterince hazırlaması lazımdır.

Her şeyden önce şu bilinmelidir ki, «tırmanan faşizm», «Amerikancı faşizm», vs. sahtekârlıklarıyla geniş kitleleri burjuva reformizminin kuyruğuna bağlamaya ve bu uğurda faşizme karşı mücadeleyi CHP'ye dayanarak sürdürmeye çabalayan tüm oportünistlerin ve sosyal - düzenbazların aksine, Marksistler, CHP reformizminin hükümete gelmesiyle birlikte, ülkemiz şartlarında bir faşist diktatörlük tehlikesinin geçmiştekinden daha fazla gündeme geldiğini görürler. Ve onlar, hiç bir zaman, emekçi yığınları, «faşizmin geçici de olsa bir tehlike olmaktan çıkması», «burjuva-demokratik ortamın doğması», vb. hayallerle uyutmaya kalkmazlar. Oportünizmin genel karakteri, burjuva toplumsal yaşamı ile bağları kesmeme, her zaman burjuvaziden medet umma ve her olayı sınıf işbirliği görüşü açısından değerlendirmedir. Bu yüzden, sosyal-demokrasi ile bağları koparabilmesi ve bunun burjuvazinin sınıf egemenliğini sağlama yöntemlerinden biri olduğunu kabullenmesi söz konusu değildir. Eğer, şimdi olduğu gibi, bir sosyal-demokrat siyaset hükümete gelecek olursa, kitlelere kurtuluşun yaklaştığı müjdesini (!) vermeye başlar ve sosyal-demokrasiden de emekçi sınıflar adına dilek ve temennilerde bulunmaya hız verirler. Marksizm ise, tam tersine, burjuva sınıfı ve dünya görüşü ile tümüyle bağlarını koparmış ve kendisi için bir sınıf olduğu gerçeğini kavramış devrimci proletaryanın dünya görüşüdür. Bu yüzden Marksistler, sosyal - demokrasinin gerçek tarihi görevinin burjuva toplumsal düzenin devamı olduğunu bilirler, ve eğer ülkemizde olduğu gibi sosyal-demokrat siyaset hükümete gelirse, hiç bir zaman onun işçi ve emekçi yığınlara tanıdığı göstermelik ve avutma amacı taşıyan bir takım geçici demokratik haklarla körelmezler. Onlar, bilimsel sosyalist teorinin sağladığı uzak görüşlülükle, burjuvazinin proeltarya ve emekçiler üzerinde sınıf egemenliğini devam ettirme ve faşizmi tezgahlama girişimlerinde araç olarak kullandığı sosyal-demokrasinin ve her türden oportünizmin ne kadar büyük bir tehlike olduğunu bilirler.

Bu görüşten hareketle, Emeğin Birliği, bundan önceki sayılarında yer alan çeşitli yazılarında, mevcut durumda sınıf bilinçli işçi ve emekçilerin önünde duran esas görevleri şöylece özetlemişti: 1) Proletaryanın bağımsız siyasi partisinin ortaya çıkarılması; 2) İşçi sınıfının mücadele birliğinin sağlanması ve 3) Anti-faşist mücadelede tüm demokratik unsurların güç birliğinin yaratılması, ilkelerinin en kısa zamanda hayatın pratiğinde gerçekleştirilmesi için sosyal-demokrat hayallere, burjuva reformizmine ve her türlü oportünizme karşı yoğun bir ideolojik ve siyasi kampanya sürdürmek ve bu yoldan, proletaryanın bağımsız siyasetinin etrafında işçi sınıfını ve emekçi yığınları birleştirebilmek için gerekli örgütlenmeleri yaratmak.

Bu görevlerin ne olduğunu ve günlük siyasi mücadelenin ve kitle hareketlerinin pratiğinde nasıl yerine getirilebileceğini etraflıca ele alıp açıklamak bundan sonraki yazılarımızın işi olmakla beraber, burada da kısaca özetlenmesinde fayda vardır.

Her şeyden önce, yukarıda belirttiğimiz üç temel ilkenin gerçekleştirilebilmesi için temel görev, her türlü reformizme ve oportünizme karşı kitlesel hareketler içerisinde yoğun bir ideolojik ve siyasi mücadele vererek, sosyal-demokrasinin yığınları aldatmasını engellemek ve en geniş yığınları işçi sınıfının bağımsız siyaseti etrafında örgütleyebilmektir. Reformizme karşı mücadele edilmeksizin, işbirlikçi tekelci sermayenin faşist yönetimi tezgahlama oyunlarının ve faşizmin işçi sınıfı hareketi üzerinde egemenlik sağlaması tehlikesinin önüne geçmek mümkün değildir. Çünkü, Dimitrov'un dediği gibi, «Reformculuğa karşı mücadele her zaman faşizme karşı mücadele demektir. Ve faşizme karşı mücadele her zaman reformculuğa karşı

mücadele demektir.» (G. Dimitrov, Faşizme Karşı Birleşik Cephe Ser Y. sf. 43) ülkemizde de bu böyledir. Mevcut hükümetin reformist aldatmacalarının gerçek yüzünü açığa çıkarmak, bu hükümetin ve buna benzerlerin aslında faşizmin egemenliğini sağlama çabasında olan tekelci sermayenin nasıl bir aracı olduğunu açığa çıkarmak, faşizmin bütün oyunlarını bozmak demektir.

Mevcut hükümet, eğer proleter ve emekçi kitlelerin devrimci kabarışının yol açacağı sosyal patlamalardan fırsat bulabilirse, belki bir süre için bir takım demokratik hakları tanıyabilir ve bundan istifadeyle kitleler arasında, mevcut hükümet eliyle demokrasinin gerçekleşebileceğine dair hayalleri kendi sınıf işbirlikçisi oportünistler tarafından yaygınlaştırmaya çalışır. Nitekim, daha şimdiden, tüm oportünist ve sahtekâr akımlar, böylesi hayallerin çığırtkanlığını yapmaya başlamışlardır. Meselâ, bu hükümetin 141-142'yi kaldırması söz konusu olabilir. Çünkü artık egemen sınıf açısından bunun pek bir önemi kalmamıştır ve hatta, legal oportünizmin güçlendirilmesi için bir araç olarak bakılmaktadır; Koç Holdingin ikinci adamı Rahmi Koç ve TÜSİAD başkanı Feyyaz Berker bile 141-142'nin kaldırılmasından yana olduklarını belirtmişlerdir. Ancak, böylesi demokrasi teranelerinin uzun boylu geçerli olmayacağı, ve TKP'ye «özgürlük» tanıyabilecek olan hükümetin, daha bugünden, ekonomik ve demokratik hakları ve talepleri uğuruna mücadeleye girişen emekçi kitlelerin üzerine, «huzur» ve «toplumsal barış» paravanası arkasında tank ve toplarla yürüdüğü bilinçli işçi ve emekçilerce görülmektedir. Bunun en yakın örneği, Gaziantep'te girişilen askeri «harekat» ve uygulanan sıkıyönetimdir. Aynı şekilde Kürdistan'ın bir çok köy ve şehirlerinde sürdürülen jandarma komando baskınları son günlerde büyük ölçüde yoğunlaşmıştır.

Tekelci sermaye ve mevcut hükümet kendi düzenlerine karşı esas tehlikeli hareketlerin hangileri olduğunu iyi bilmektedirler. Oportünist akımlardan ve onların güçlenmesinden korkmaktadırlar. Esas tehlikenin ekonomik ve sosyal hakları uğruna azgın sömürü düzenine karşı başkaldıran proleter ve emekçilerin kitlesel hareketleri olduğunu iyi bilmektedirler. Bu yüzden de gelişen ve kendiliğinden gelme niteliğinden bilinçli bir niteliğe yükselmekte olan proletaryanın kitlesel hareketlerini dağıtabilmek, hedeflerini saptırabilmek ve geniş yığınları yılgınlığa sürükleyebilmek için tüm oportünist akımların serbest bırakılmasından ve hatta güçlenmesinden yanadırlar. Bu nedenle artık, egemen sınıflarla ve her türlü burjuva hükümetle uzlaşmaz bir mücadelenin yoğunlaştığı ve bağımsız sınıf siyasetinin yığınsal hareketler ile bütünleşmeye başladığı şu günlerde, sınıf bilincine sahip her proleterin, her emekçinin görevi bütün oportünist siyasetlerle bağları koparmak ve artık ihanete dönüşmüş olan bu siyasetlere karşı tavizsiz bir mücadele içerisinde proletaryanın bağımsız sınıf siyasetini örgütsel planda da hayata geçirmektir.

Bağımsız sınıf siyasetinin örgütsel planda da oportünizm ve burjuva reformizmi karşısında bir alternatif durumuna gelmesi proletaryanın bağımsız siyasi örgütünün yani gerçek partisinin oluşturulması demektir. Böyle bir partinin oluşturulması için gerekli objektif ve sübjektif şartlar bugüne kadar ki sınıf mücadelesinin seyri içerisinde oluşmuştur. Bu partinin kurulması artık gelecek bir tarihe ertelenemez. Çünkü o takdirde, hertürlü oportünizme karşı gerçek bir proleter alternatif bekleyen sınıf bilincine sahip geniş işçi ve emekçi kitleler gene oportünizmin eline terkedilmiş olur ki, bunun sorumluluğunu hiç bir Marksist yüklenemez.

Proletaryanın partisinin gelişerek tüm sınıf bilinçli kitleleri kucaklaması, sınıf mücadelesinin ve tüm demokratik güçlerin anti-faşist hareketinin gerçek bir önderi haline gelebilmesi için ise, işçi sınıfının mücadele birliğinin ve tüm emekçilerin anti-faşist güçbirliğinin sağlanması uğruna güçlü bir mücadele verilmesi gerektiğini geçen sayılarımızda belirtmiştik. Özellikle 13. sayımızda çıkan «Anti-Faşist Güçbirliği» adlı yazıda, mücadele birliği ve anti-faşist güçbirliği politikalarının nasıl birbirini tamamlayan ve birbiriyle içiçelik taşıyan bir nitelik taşıdığını belirtmiş, bu konuda önümüzdeki temel görevlerin ne olduğunu açıklamıştık. Aynı şekilde bu sayımızda yer alan «İşçi Sınıfının Mücadele Birliği ve Sendikal Hareket» adlı yazıda da mücadele birliği politikası etraflıca açıklandığı için, burada bu konulara uzun uzadıya değinmeyeceğiz. Ancak, mücadele birliğinin ve anti-faşist güçbirliğinin sağlanması yolunda, mevcut hükümetin kurulmasıyla önümüze çıkan bazı temel ve acil görevler üzerinde duracağız.

İşçi sınıfının mücadele birliğini sağlanması, her şeyden önce, işveren sınıfa ve burjuva hükümete karşı mücadele etmek gerekliliğini kavramış bütün işçilerin ekonomik ve siyasi planda bağımsız sınıf politikası temelinde eylem birliğinin sağlanması demektir. Yani, Dimitrov'un deyimiyle, «burjuvaziyle bağların koparılması» ve «burjuvaziyle sosyal-demokrasinin oluşturduğu blokun parçalanması» ilkeleri temelinde proletaryanın «birleşik cephesi»nin kurulması demektir. Bu birlik, önce şehir ve kır proleterlerinin ekonomik mücadelede, yani sendikal harekette, sınıf sendikacılığı temeli üzerinde ortak eyleme sokulması ile sağlanabilir.

Mevcut hükümet, CHP'nin işçi yığınları üzerinde bugüne kadar sosyal-demokrat politikayla sağladığı etkinlikten yararlanarak, günümüzde sendikal hareketi tümüyle kontrolü ve güdümü altına almayı amaçlamaktadır. MC'lerin aksine, bu hükümet hem Türk-İş ve hem de DİSK yönetimlerinde büyük bir etkiye sahiptir ve bu durum tekelci sermayeye işçi sınıfı hareketinin engellenmesinde önemli bir imkan yaratmaktadır. Bu amaçla, Ecevit hükümeti, «sendikal hareketin parçalanmasının işçi kitlesine zarar verdiği» teranesi ile tüm işçi hareketini kendi kontrolü altındaki DİSK ve Türk-İş içerisinde «birleştirmeye» çalışmaktadır.

Bu arada, DİSK'in bugünkü konumu ve niteliği üzerinde kısaca durmak gerekir. (Bu konuyu «İşçi Sınıfının Mücadele Birliği ve Sendikal Hareket» adlı yazıda etraflıca ele alacağız). Son yıllarda sendikal hareket içinde ve siyasi plandaki gelişmeler neticesinde, DİSK gerek yönetimi ve gerekse yapısı bakımından, artık içerisinde işçi sınıfının ekonomik mücadelede birliğinin sağlanması gereken bir sendikal örgüt olmaktan çıkmıştır. Çünkü birincisi, CHP reformizmi, başta TKP olmak üzere tüm oportünist fraksiyonların ihaneti sayesinde, DİSK yönetimini ele geçirmiş ve bugüne kadar sürdürdüğü bilinçli çabayla DİSK örgütsel bünyesini geçmişteki militan mücadele karakterinden büyük ölçüde arındırabilmiştir. Böylesi bir gerilemeye, şüphesiz, DİSK'i sınıf sendikacılığı siyasetine doğru geliştirebilecek bir proletarya partisinin bulunmayışı da neden olmuştur. İkincisi, bugün proletaryanın bağımsız sınıf siyasetinin mücadelenin pratiğinde ortaya çıkarak gelişmesi, artık bu siyasetin siyasi planda olduğu gibi sendikal harekette de kendi örgütlerini yaratması zorunluluğunu gündeme getirmiştir. Yani, mevcut durumda, DİSK reformist bir siyasete doğru gerilemiş, işçi sınıfı hareketi ise kendi bağımsız sınıf örgütlerini (siyasi ve sendikal örgütlerini) yaratma düzeyine doğru yükselmiştir.

Geçmişte, sınıf sendikacılığı hareketini geliştirebilmek yolunda, Emeğin Birliği, işçilerin ekonomik mücadelede DİSK içerisinde birliğini ve DİSK'in reformist ve oportünist yöneticilerine karşı tabandaki işçilerin bağımsız sınıf siyaseti temelinde bir muhalefet hareketini örgütleyerek DİSK yönetiminin ele geçirilmesi taktiği izlemiştir. Ancak bugün, böylesi bir taktik, sınıf sendikacılığı hareketinin örgütlenmesi için yeterli olamaz, ve DİSK işçi yığınlarının sendikal birliğinin sağlanabileceği bir örgütlenme olarak görülemez. Özellikle son aylardaki gelişimlerden sonra DİSK, artık kökleşmiş reformist karakteriyle, ancak CHP'nin «birlik» aldatmacasıyla işçi yığınlarını dağınıklığa yılgınlığa sürükleme politikasının bir aracı olabilir.

Aynı politikayı (TKP, TİP, TSİP, SDP, TEP, KSD, vb.) bütün oportünistler de hep bir ağızdan savunmaktadır. Hepsi de «ekonomik mücadelenin ve sendikal hareketin birliği»nden dem vurarak, işçilerin DİSK içinde birliğinin sağlanmasını savunmaktadırlar. Hatta bazıları daha da ileri giderek DİSK ve Türk-İş'in birleşmesini istemektedirler. Böylece burjuva yardakçılığına bu alanda da devam etmektedirler.

Marksistler açısından mesele, bugünkü durumda, işçi sınıfının hangi sendikada birleşmesi değil, esas olarak, nasıl bir siyaset temelinde eylem birliğinin sağlanacağıdır. Sosyal-demokrasinin veya oportünizmin hakimiyetindeki hiç bir sendikal hareket, işçi sınıfının burjuvaziye ve faşizme karşı mücadelesinin birliğini sağlayamaz. Bunu sağlayacak olan, burjuvaziden ve hertürlü oportünizmden bağımsız sınıf sendikacılığı hareketidir.

Bugün tüm oportünistler, DİSK ve Türk-İş içerisinde biraz parsa kapabilmek amacıyla, sosyal-demokrat, CHP'li sendika yöneticileriyle uzlaşmakta ve onların kuyruğuna yapışmaktadırlar. Böylesi bir durumda, mevcut hükümet bu opotrünist ihanetten de faydalanarak, işçi sınıfının sendikal mücadelesini tekelci sermayenin güdümü altına alabilme çabalarına hız vermiştir. Özellikle ekonomik bakımdan derin bir buhran içerisinde bulunan burjuvazinin mevcut hükümetten beklediği en önemli hizmetlerden biri zaten budur. Bu yüzden önümüzdeki dönemde, ekonomik ve demokratik talepleri uğruna grev hareketlerini yoğunlaştıracak olan işçi sınıfının, bu burjuva ve oportünist sendikacıların sınıf uzlaşmacı, grev kırıcı, pasifist politikalarıyla daha fazla engellenmesi ve sendikal harekette bir durgunluğun ve yozlaşmanın bu grev kırıcıları tarafından sağlanması planlanmaktadır.

Artan işsizlik ve hayat pahallılığı karşısında dayanılmaz bir yoksulluk ve sosyal güvensizlik içinde bulunan geniş işçi yığınlarının, bu grev kırıcılık ve ihanet planı karşısında sessiz ve seyirci kalmayacağı, kendi sınıf çıkarları için kendiliğinden bir direniş ve mücadeleye girişeceği kesindir. Hatta bu direnişler yer yer sosyal patlamalara dahi dönüşebilecektir. Böylesi bir durumda, gerçek sosyalistlerin ve her sınıf bilinçli işçinin görevi, sosyal-demokrat ve oportünist sendikacıların bu ihanetine karşı direnen ve baş kaldıran tüm işçi yığınlarını kucaklayabilecek bir sınıf sendikacılığı hareketini örgütlemektir. Böylesi bir sınıf mücadelesi DİSK, Türk-İş, vs. bütün sendikal örgütler içerisinde yoğunlaştırılmalıdır. Ancak bu yeterli değildir. Günümüzün somut şartlarında, sınıf sendikacılığı si-

(Devamı 9. Sayfada)

Sömürgecilik Üzerine / 3

Hatırlanacağı üzere, bundan önceki iki yazıda. Türkiye'de milli mesele ve ülkemizin emperyalizme bağımlılığı konusunda geliştirilen anti-Marksist görüşlerin yüzünü açığa çıkarmak amacıyla, bu konuda oportünist görüşleri en açık şekilde savunan «Kurtuluş Sosyalist Dergi» ile polemiğe girmiş ve önce: ülkemizde her türden oportünistin bilinçli bir şekilde karmakarışık ettiği sömürgecilik ilişkilerinin tarihi olarak nasıl ve hangi ekonomik temeller üzerinde günümüze kadar geliştiğini açıklamak amacıyla, emperyalizm çağından önceki sömürgeciliğin, yani kapitalizm-öncesi ve serbest rekabetçi kapitalizm çağlarının sömürgecilik ilişkilerinin taşıdığı ekonomik, sosyal ve siyasi muhtevalarını izah etmiştik. Aynı şekilde, serbest rekabetçi kapitalizmden tekelci kapitalizm (emperyalizm) çağına geçiş döneminde ortaya çıkan ve bu dönemin sömürgecilik ilişkilerinin geçici biçimlerini teşkil eden yarı-sömürgelerin de hangi ekonomik ilişkilerden kaynaklandığını ve mali sermayenin ve sermaye ihracının dünya çapındaki hakimiyetinin gelişmesiyle birlikte nasıl bir değişim gösterdiklerini belirtmiştik.

Bu yazımızda da, gene «KSD» ile polemik içerisinde, emperyalizm çağındaki sömürgecilik ilişkilerinin gelişimi ve dayandığı ekonomik ilişkiler temelini ve bu temel üzerine yükselen emperyalist bağımlılık biçimlerinin genel ve özet olarak bir değerlendirmesini yapacağız.

EMPERYALİZM ÇAĞININ SÖMÜRGECİLİK POLİTİKASI (YENİ-SÖMÜRGECİLİK)

Emperyalizmin en temel özelliklerinden biri de sermaye ihracıdır. Bu genel ve temel doğruyu herkes gibi «KSD» de tekrarlamakta, ama tekrarlamaktan öteye gitmemektedir. Oysa sorun sadece bu genellemeyi kabullenme değildir. Çünkü her şeyden önce, emperyalizm çağında sömürgecilik ilişkilerinin esas ve belirleyici özellikleri sermaye ihracı temelinden kaynaklanıp şekillenmektedir ve konumuz açısından önemli olan da bu özelliklerin ne olduğu ve sermaye ihracından nasıl kaynaklandığıdır.

Ancak, bu özelliklerin ne olduğunu açıklamaya geçmeden önce, «KSD» nin soruna genel olarak nasıl baktıklarını, kendilerinden alacağımız bir kaç alıntıyla görelim. «KSD», yeni-sömürgecilik yöntemlerinin «ikinci paylaşım savaşından sonra ortaya çıkmış» olduğunu belirtiyor ve eski sömürgecilik ile yeni-sömürgeciliğin karşılaştırılması üzerine şunları söylüyor:

«Fakat hem eski sömürgecilikte, hem de yeni-sömürgecilikte, sömürgecilerin egemenliğinin temel özelliği büyük ölçüde değişmemektedir. (Nitelik olarak aynıdır). Her iki durumda da, sömürgelerin ekonomisinin gelişmesi, sosyal, siyasal, kültürel vb. yaşantıları, emperyalist sömürünün ihtiyaçlarına cevap verecek bir şekilde oluşturulmaktadır.» («KSD», No. 6, s. 98)

«KSD», yeni-sömürgecilik yöntemlerinin temel özelliği üzerine bunları söyledikten sonra, bir başka sayısında da, bu yöntemlerin hangi temel nedenlerden kaynaklandığını ve hangi türden sömürgecilik biçimlerini ortaya çıkardığını da şu şekilde açıklıyor:

«Lenin'in Emperyalizm kitabında verdiği çizelgeye baktığımızda, dünyanın büyük çoğunluğunun sömürge bağımlılığı içerisinde olduğunu görüyoruz. Yarı-sömürge kategorisine örnek olarak Lenin, Çin, Mısır ve Türkiye'yi sayar. Oysa günümüzde emperyalizmin üçüncü bunalım dönemi dediğimiz dönemde, bu noktalarda değişiklik olmuştur. Şöyle ki ,yarı-sömürge ülkeler büyük çoğunluğu oluştururken, sömürge durumundaki ülkeler oldukça azalmıştır. Bu durum da, emperyalizmin ulusal kurtuluş savaşlarının ulaştığı boyutlar sonucu gerilemesi ve bir çok ülkeye siyasal bağımsızlığını tanımak zorunda kalması ile izah edilir. Bu dönemde emperyalizm belirleyici olarak yeni-sömürgecilik metodlarına başvurmaktadır. Bu, eski sömürgecilik politikasını terk ettiği anlamına gelmez. Zorunlu kaldıkça bu yöntemleri de kullanmaktadır.» (No. 14, s. 27)

Politikanın ekonominin en yoğun ifadesi olduğuna dair, Marksizmin en temel ilkesini bir kenara atan «KSD», bu alıntılarda görüldüğü gibi, emperyalist çağın sermaye ihracı temeline dayanan yeni-sömürgecilik politikası ile tekel-öncesi kapitalizm çağının meta ihracı temeline dayanan eski sömürgecilik politikası arasında temel nitelikler bakımından pek fark olmadığını belirtmektedir. Kısacası, «KSD», sömürgecilik yöntemlerinin ve biçimlerinin, tarihi gelişimi içerisinde, toplumların değişen ekonomik ilişkilerinden, yani en başta üretim ilişkilerinden kaynaklandığını hasır altı etmektedir. Bu yüzden, kendine göre bir sömürgecilik anlayışı geliştirirken, eski sömürgecilikle yeni-sömürgecilik arasındaki temel nitelik farklarını sömürge biçimleri arasındaki farklardan çıkarmaya çalışmaktadır. Bunun sonucunda da, klasik sömürgeleri eski sömürgeciliğin tipik örnekleri, yarı-sömürgeleri ise yeni-sömürgeciliğin tipik örnekleri olarak göstermekte ve eski ve yeni sömürgecilik politikalarının arasındaki temel nitelik farklarını, sömürgelerle yarı-sömürgeler arasındaki farklara indirgemektedir. Üstelik, emperyalizm çağında yeni-sömürgecilik politikasının ortaya çıkmasına neden olarak da, sömürgeciliğe karşı gelişen ulusal kurtuluş hareketleri karşısında emperyalizmin artık eskisi gibi sömürge işgali yöntemlerine başvurmamasını göstermektedir.

Daha önceki bölümlerde de belirttiğimiz gibi, her tarihi çağda, sömürgeciliğin temel ve belirleyici özellikleri o tarihi çağa damgasını vuran ekonomik temellere bağlı olarak ortaya çıkar. «KSD» ise, eski ve yeni sömürgecilik politikalarını karşılaştırırken, bu temel gerçeği bir yana bırakıyor ve her ikisinin de emperyalizm çağında ortaya çıkan ve yeri geldiği zaman emperyalizm tarafından uygulanabilecek politikalar olduğunu belirtiyor. Oysa, yeni-sömürgecilik mali sermaye çağında ortaya çıkan ve gücünü sermaye ihracından ve tekelcilikten alan bir politikadır. Eski sömürgecilik ise, tekel-öncesi kapitalizm çağında ortaya çıkan ve gelişmiş kapitalist ülkelerin ham madde kaynakları bulma ve meta ihraç etme ihtiyaçlarından kaynaklanan bir politikadır. Bunlar arasında, «KSD»'nin iddiasının tam tersine derin ve kesin nitelik farkları vardır. «KSD», diğer tüm konularda olduğu gibi bu konuda da amprik bir yaklaşımla sorunun biçimsel görünümü üzerinde durmuş, yeni-sömürgecilik yöntemlerini salt bir şekli bağımsızlık ile özdeş tutarak sorunu iktisadi temellerinden soyut bir tarzda ele almıştır. Bu yüzden de, o düz mantıklarıyla, emperyalizm çağında, klasik sömürge işgalinin olmadığı ve emperyalizmin hakimiyeti altındaki tüm geri bırakılmış ülkelerin birer yarı-sömürge olduğu sonucuna varmıştır. Dünyanın «büyük çoğunluğu»nun yarı-sömürge durumuna geldiğini ve işte bunun yeni-sömürgecilik politikası olduğunu iddia ederken, bunun nedenini de «Ulusal Kurtuluş Savaşları» olduğunu söylemektedir. Yani bunlara göre, ulusal kurtuluş savaşları fiili işgali zorlaştırdığından, emperyalizm de bu fiili işgal yöntemlerini artık bir kenara bırakmaktadır. Dolayısıyla, fiili işgal yöntemlerinin uygulandığı durumda eski sömürgecilik, uygulanmadığı durumda da yeni sömürgecilik söz konusudur. Çünkü, «Bu dönemde emperyalizm belirleyici olarak yeni-sömürgecilik metodlarına başvurmaktadır. Bu eski sömürgecilik politikasını terk ettikleri anlamına gelmez. Zorunlu kaldıkça bu yöntemleri de kullanmaktadır», derken ifade ettikleri, fiili işgalden başka bir şey değildir.

Oportünizmin genel karakterinin ifadesinden başka bir şey olmayan, bu anti-Marksist, amprik değerlendirmeyi daha iyi ortaya çıkarabilmek için, yeni-sömürgeciliğin (mali sermayenin sömürgecilik politikasının) dayandığı iktisadi temelleri ve bunların ortaya çıkardığı bağımlılık ilişkilerini ve siyasi biçimleri, Lenin'den alacağımız atıflarla birlikte açıklamaya çalışalım:

«İlkin bütün gelişmiş kapitalist ülkelerde tekelci kapitalist birleşmeler; sonra, sermaye birikimi dev ölçülere ulaşmış çok zengin bazı ülkelerin kurduğu tekel durumu. Böylece ilerlemiş ülkelerde muazzam bir 'sermaye fazlası' meydana gelmiş bulunuyor.»

«...Kapitalizm, kapitalizm olarak kaldıkça, sermaye fazlası, belirli bir ülkedeki kitlelerin yaşama düzeyini yükseltmeye değil — çünkü bu durumda kapitalistlerin kazançlarında bir azalma söz konusudur— dış ülkelere, geri kalmış ülkelere ihraç yoluyla, o kazançların arttırılmasına doğru akacaktır. Geri kalmış ülkelerde kâr her zaman yüksektir: çünkü buralarda sermaye kıt, toprak fiyatı nispeten düşük, ücretler az, ham madde ucuzdur. Sermaye ihracı olanağı, bir kısım geri kalmış ülkenin öteden beri dünya kapitalist çarkına kapılmış olmasından ileri gelmektedir; bu ülkelerde büyük demiryolları yapılmıştır ya da yapılmak üzeredir, sınai gelişmenin gerektirdiği ilk şartlar yaratılmış bulunmaktadır. Sermayenin ihraç zorunluluğu, (tarımın geri kalmış olması ve kitlelerin yoksulluğu sebebiyle) sermayenin 'karlı' yatırım alanı bulamadığı bazı ülkelerde, kapitalizmin 'yüksek derecede bir olgunluk' kazanmasına bağlıdır.» (Lenin, Emperyalizm, s. 78-79)

Kapitalizm tekelci evreye ulaşırken ortaya çıkan tekelci birlikler, emperyalist ülkelerin kendi pazarlarında bir sermaye fazlası yaratmıştır. Bu sermaye fazlası, zorunlu olarak bu ülkelerin ulusal pazarlarından dışarı taşarak dünyanın diğer bölgelerine, pazarlarına, ve özellikle de geri kalmış ülke pazarlarına ihraç edilmiştir. Lenin'in belirttiği gibi, «tekeller sömürgecilik siyasetinden doğmuştur», ve sömürge siyasetinin sonucu olarak tekelci evreye (emperyalizme) ulaşan kapitalizm de, sömürgecilik ilişkilerinin temelinde, bu yeni niteliğine uygun zorunlu değişiklikleri yaratmıştır. Işte, emperyalizm çağında ortaya çıkan yeni-sömürgecilik politikasının maddi temellerini belirleyen, herşeyden önce bu gelişim ve değişimdir.

Ancak, tüm toplumsal olaylarda olduğu gibi, burada da, bir olgunun ortaya çıkmasını sağlayan maddi temellerin doğması ile bu olgunun tüm yönleriyle biçimlenip, şekillenip hakim bir duruma gelmesi aynı zamanda ve bir anda olmaz. Bu olgunun bütün yönleriyle gelişip şekillenmesi ve ortaya çıkardığı siyasi biçimlerin dünya çapında hakim bir hâl alması uzun bir süreci kapsar. Dolayısıyla, emperyalist sömürgecilik politikasının maddi, ekonomik temellerinin ortaya çıkması ve dünya ölçüsünde belirleyici güç haline gelmesi, bu yeni-sömürgecilik politikasının gelişmiş ve olgunlaşmış biçimlerinin ve yöntemlerinin de hakim duruma gelmesi sonucunu bir anda doğurmamıştır; bu uzunca bir süreci kapsamıştır. Bu gelişimin ancak bir süreç içinde tamamlanması zorunluluğundan dolayıdır ki, Lenin, emperyalizm çağının sömürgeciliği üzerinde dururken, en başta onu oluşturan maddi temel ve belirleyici gelişim yönleri üzerinde durmuştur.

Bunun için Lenin, ihraç edilen sermaye fazlalığı üzerine görüşlerini ortaya koyarken, «İhraç edilmiş sermaye, ihraç edildiği ülkelerde, kapitalizmin gelişmesini tekiler, hızlandırır. Böylece, sermaye ihracı, ihracatçı ülkelerdeki gelişmeyi bir parça durdurma eğilimi taşısa da, bunun, bütün dünyadaki kapitalizmi derinlemesine ve genişlemesine geliştirmek pahasına olduğunu unutmamalı.

«Sermaye ihraç eden ülkeler, her zaman belli bir takım 'avantajlar' elde etme olanağına sahiptir; bunlar, mali sermaye ve tekeller çağının özellikle-rine ışık düşürecek niteliktedir.», demektedir. Aynı konu üzerine gene Lenin şunları söyler:

«Dış ülkelere yatırılmış bu sermaye, çeşitli devletler arasında nasıl dağılmaktadır? Nerelere gitmektedir? Bu sorulara ancak yaklaşık bir cevap ve-

rilebilir; ama bu da modern emperyalizmin belli bazı genel çizgi ve ilişkilerine ışık tutmaya elverişlidir.» (Emperyalizm, s. 80)

Böylelikle, mali sermaye çağında, sömürgeciliğin yapısını değişikliğe uğratan, sömürgecilik yöntemlerini ve ilişkilerini belirleyen, tekelleşmiş sermayenin uluslararası pazarlara yaptığı sermaye ihracı olmaktadır. Herşeyden önce, sermaye ihracı, o güne kadar meta ihracı ve ticari ilişkiler içerisinde sömürülen sömürgelerde, kapitalist ilişkileri canlandırır ve gelişimini hızlandırır; o güne kadar süregelen ticari (komprador) ilişkilerden öte, sınai ve yatırım ilişkileri, yeni pazar ilişkileri yaratır; buna paralel olarak bu ülkelerin sosyal ve sınıfsal düzenini değiştirir ve yeni ilişkilerin gelişmesini sağlar. Dolayısıyla bütün bu değişiklik ve gelişmeler, o güne kadar süregelen sömürgeciliğin özelliklerinde de köklü ve temel değişiklikler yaratacaktır.

Özellikle, mali sermaye, sermaye ihracının tayin edici gücüne dayanarak, o güne kadar hiç bir sermayenin sahip olmadığı ölçüde, tüm pazarları kendine mali ve iktisadi bağlarla bağlama gücüne ve imkanına sahiptir. Serbest rekabetçi kapitalizm çağında, tekelleşmemiş sermayenin ancak iktisat dışı zor yoluna, yani siyasi işgal (ilhak) yoluna başvurarak elde edebileceği dünya pazarlarını, emperyalizm çağında tekelci sermaye, mali ve iktisadi ilişkiler ağından (ekonomik ilhak yolundan) elde edebilme gücüne sahitpir. İleriki bölümde etraflıca ele alacağımız bu temel niteliklerinden dolayıdır ki, mali sermayenin sömürgecilik ilişkilerinde ve yöntemlerinde köklü bir değişiklik yaratması kaçınılmazdır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, bu değişikliklerin ve yeni bağımlılık biçimlerinin tümünün sermaye ihracının doğuşuyla birlikte hemen ortaya çıkması mümkün değildir. Bu tüm dünya pazarlarına kapitalizmin belli bir gelişim sürecini gerektirmiştir. Zaten bu yüzden Lenin de, mali sermaye çağının sömürgeciliğinin kapitalizmin eski evrelerindeki sömürgecilik olmadığını, onunla temel farklılıklar arz eden yeni bir sömürgecilik politikası olduğunu belirtirken, bu yeni sömürgeciliğin dayandığı iktisadi ilişkileri ve bunun gelişim yönleri üzerinde durmuştur. Yukarıda Lenin'den aldığımız alıntılarda da işaret edildiği gibi, «sermaye ihraç eden ülkeler» bu sermayeyi ancak «sermaye ihracı olanağı» olan ülkelere ihraç edebilirler. Çünkü bunun gerçekleşebilmesi için, sermaye ihraç edilen ülkelerin, bölgelerin «dünya kapitalist çarkına kapılmış» olması ve sanayi gelişiminin zorunlu kıldığı «ilk şartların» yaratılmış olması gerekmektedir.

«KSD» ise, mali sermaye çağında sömürgecilik politikası üzerinde dururken, yeni-sömürgeciliğin maddi temelini teşkil eden bu iktisadi ilişkilerden ve bunların siyasi ilişkiler alanında geliştirdiği yeni bağımlılık biçimlerinden hiç bahsetmemekte ve «yeni-sömürgecilik» adı altında, kapitalizmin eski evrelerinden kalan ve tarihi süreç içinde yok olmakta olan sömürgecilik biçimlerini (klasik sömürgeleri ve yarı-sömürgeleri) öne sürmekte ve bunları emperyalist çağ için genelleştirmektedir. Bu yüzden, yeni-sömürgecilik üzerine etmiş oldukları laflar, tarihi materyalizm açısından hiç bir anlam taşımamaktadır. Çünkü, «KSD», emperyalist yeni-sömürgeciliği, tekelci kapitalizmin dünya çapında hakim kıldığı iktisadi ilişkiler temeline ve bunların süreç içerisindeki gelişim yönlerine bağlı olarak ortaya çıkan zorunlu bir olgu olarak değil, fakat 2. emperyalist paylaşım savaşından sonra gelişen ulusal kurtuluş savaşları karşısında emperyalizmin fiili işgal yöntemlerine başvurmama şeklindeki bir taktik değişikliği olarak göstermektedir. Yani bu görüşün mantığı ile hareket edecek olursak, Lenin'in, mali sermaye çağında sermaye ihracının tüm sömürgelerde ve geri ülkelerde kapitalist ilişkileri geliştirdiği ve bunların yeni ve güçlü ekonomik bağımlılık biçimlerine yol açarak ekonomik ilhakı mümkün kıldığı hakkındaki görüşleri, emperyalizm çağının başlangıcından 2. emperyalist paylaşım savaşına kadar geçersiz ve gereksiz tezlerdir; ve ondan sonraki dönemde de sömürgecilik politikası açısından sadece biçimsel bağımsızlığın kabullenilmesi şeklinde bir değişikliği getirmiştir, sonucuna ulaşılır.

Yeni-sömürgecilik politikası, herşeyden önce, «en büyük müteşebbislerce kurulmuş tekel birliklerinin» dünya pazarlarında egemenlik sağlama politikası demektir. Daha önce de söylediğimiz gibi, tekelci birlikler böylesi bir egemenliği gerçekleştirirken, en başta, dünyanın dört bir köşesindeki pazarlara ihraç ettikleri tekel sermayesinin «kaadir-i mutlaklığı»na dayanırlar. Bu gerçeği Lenin, «sermaye ihraç eden ülkeler hemen her zaman belli bir takım 'avantajlar' elde etme olanağına sahiptir», sözleriyle açıklar. Sağlanan bu «avantajlar» tekelci kapitalist birliklere, o güne kadar hiç bir sermayenin sahip olamadığı derecede güçlü bir iktisadi hakimiyet imkanı sağlar. İşte bu güce dayanan «sermaye ihraç eden ülkeler», sermaye yatırmış oldukları ülkelerden sağladıkları avantajlar ve imtiyazlarla, bu ülkeleri kendi boyundurukları altına alabilirler.

Kuşkusuz, mali sermayenin ekonomik gücüne dayanarak mali ve diplomatik ağlarla kendine bağımlı kıldığı geri ülkelerin emperyalizme bağımlılık biçimleri farklı farklıdır. Üstelik bu bağımlılık biçimleri, emperyalist çağın başında, tekel-öncesi dönemden kalan ve o çağda henüz dünyanın büyük bir bölümünde varlığını sürdüren eski sömürge ilişkileri ile bir arada yer almaktaydı. Lenin bu eski ve yeni bağımlılık ilişkileri konusunda şu şekilde işaret etmiştir:

«Bu çağın özellikleri, başlıca ülkelerin sömürge sahibi ve sömürge olarak iki ana grup halinde toplanması değildir. Bağımlı ülkelerin başka biçimleri de vardır; görünüşte politik bağımsızlıklarına sahipmiş gibi olan, ama, gerçekte, mali ve diplomatik bir bağımlılığın ağı içine düşmüş ülkelerdir bunlar. Bu biçimlerden birine, yarı-sömürgelere biraz önce değinmiştik. Bir başka biçimin örneğini, bize, örneğin Arjantin sunmaktadır.» (Emperyalizm, s. 106)

Lenin'in yukarıda belirtmiş olduğu Arjantin örneği, aslında mali sermaye çağının gelişim süreci içinde, yeni-sömürgecilik politikasının en tipik bağımlılık biçimlerinden birisini teşkil etmiştir, ve sömürge ve yarı-sömürge biçimlerinden tarihi ve ekonomik olarak ayrı bir niteliğe sahiptir.

Klasik sömürge biçimlerinin, emperyalizm öncesi dönemde güçlü, sömürgeci devletlerin güçsüz ve geri kalmış ülkeleri iktisadi olmayan yollardan fiilen işgal etmesi, yani siyasi bakımdan ilhak etmesi sonucunda ortaya çıktığı açıktır. Bu biçimin en temel özellikleri, sömürgeci ülkenin henüz mali sermaye temeline dayanarak, sermaye ihracı yolundan geri ülkeleri ekonomik boyunduruğu altına alabilecek duruma gelmediğinden, siyasi bakımdan işgal ederek bağımlı kılma yöntemlerine başvurma zorunda olması; sömürge ülkenin ise, henüz sözü edilir bir sermayeye sahip olmamasından, yani «dünya kapitalist çarkına» henüz kapılmamış olmasından dolayı, bağımlılık altına alınabilmesi için siyasi bakımdan ilhak edilmek zorunda olmasıdır. Kuşkusuz, tekelci kapitalizmin doğuşu ile ortaya çıkan sermaye ihracı olgusu ve tüm dünyada kapitalist ilişkilerin gelişmesi karşısında bu sömürge biçimlerinin uluslararası pazar ilişkilerinde etkinliğini ve varlığını artık uzun müddet devam ettirmesi mümkün değildi. Nitekim, öyle olmuştur.

Aynı gerçek yarı-sömürge biçimi için de söz konusudur. Çünkü yarı-sömürgeler de, az sonra inceleyeceğimiz Arjantin ve Portekiz örnekleri ile ilk olarak ortaya çıkan mali sermayeye bağımlılık ve yarı-bağımlılık biçimlerinden ekonomik ilişkiler bakımından tamamen farklıdır. Yarı-sömürgeler, tekel-öncesi meta ihracı politikasından tekelci kapitalizmin sermaye ihracına geçiş döneminin geçici örnekleridir; bunlar, kapitalist ilişkilerin henüz gelişmediği iktisaden cılız, ama büyük sömürgeci devletlerin kolaylıkla işgal edemeyeceği büyük ve geçmişten kalma devletlerdi (örneğin, Çin, İran ve Osmanlı İmparatorlukları). Dolayısıyla bu ülkeler büyük sömürgeci devletler tarafından siyasi ilhak yoluyla sömürgeleştirilemediği gibi, bu ülkelerin pazar ilişkileri henüz sermaye ihracını karşılayabilecek güçte olmadığı için ekonomik bakımdan ilhak edilebilecek durumda da değillerdi. Bu yüzden, gelişmiş kapitalist ülkeler bunları ancak meta ihracı yolundan ticari ilişkiler ağı içerisinde (komprador ilişkileri) bağımlı kılabiliyorlardı.

Oysa mali sermayenin dünya pazarlarında egemenlik sağlama biçimleri en başta sermaye ihracı yoluyla geri ülkelerin ekonomik bakımdan ilhak edilmesine dayanır. 1900 lerden günümüze kadar geçen dönem içerisinde uluslararası pazarlara yapılan sermaye ihracı muazzam boyutlara ulaşmış, kapitalist gelişim dünyanın en geri bölgelerini bile sarmış, uluslararası tekelci birliklerin, kartellerin geri kalmış ülkeleri ekonomik yolardan kendine bağlama yöntemleri çeşitli mali bağlar ve ilişkiler vasıtasıyla geliştirilmiş, bunlar tüm kapitalist dünyada bağımlılık ilişkilerini belirleyen hakim yöntemler haline getirilmişlerdir. Bu kaçınılmaz gelişim süreci içerisinde, 1900 lerde siyasi biçimler olarak henüz hakim durumda bulunan sömürge ve yarı-sömürge biçimleri giderek ortadan kalkarken, bunların yerini, o dönemde ilk ve basit örnekleri Arjantin ve Portekiz'de görülen bağımlı ve yarı-bağımlı biçimleri almıştır.

Marksizm, yaşayan hayatın canlı olgularının gelişimini ve değişimini diyalektik bir gözle değerlendirmeyi gerektirir. Bu nedenle, emperyalizm çağının sömürgecilik politikasının gelişimini değerlendirme ve günümüzdeki yeni sömürgecilik ilişkilerini açıklayabilme açısından, esas ve önemli olarak incelenmesi gereken, işte bu örneklerdir.

Halbuki, «KSD», böylesi bir durumda, mali sermaye çağının başlarında emperyalist ülkelere geçmişten, yani kapitalizmin önceki evrelerinden miras kalan sömürgecilik biçimlerine sarılmaktadır. Ve gelişen süreç içerisinde sadece, bu eski ve çürümüş sömürgecilik biçimlerinden birinin (sömürgelerin) yerini diğerinin (yarı-sömürgelerin) aldığını iddia etmektedir.

Okuyucunun da rahatlıkla göreceği gibi, böylesi bir mantık silsilesi ile olayları değerlendirmeye çalışan bu idealist görüşle polemiğe girip, sadece onu teşhir etmekle yetinmek soruna yeterince açıklık getirmemektedir. Çünkü, böylesi bir görüş Leninizme dayandığını iddia etse bile, Leninist teorinin özünü (iktisadi gelişim kanunlarını) bir kenara itip genel doğruları bile hasıraltı etmektedir. Yazının başında da belirttiğimiz gibi, amacımız sadece böylesi anti-Marksist görüşleri teşhir etmek olmayıp, emperyalist sömürgecilik sistemini şekillendiren kavramları iktisadi özüyle açıklığa kavuşturabilmektir. Bu amaçla polemiğe girdiğimiz görüşleri bir kenara bırakarak, emperyalizm çağının bağımlılık ilişkilerinin temel niteliklerini, Lenin'den alıntılarla, daha etraflı bir şekilde gelecek sayımızda ele alacağız.

TÜRKİYE'de FAŞİZM ve FAŞİZME KARŞI MÜCADELE—4

Geçmiş sayımızda, Türkiye'de faşizmin dayandığı maddi temelleri, doğuşu, gelişimini ve devlet eliyle nasıl tezgahlandığını açıklayabilmek için, 1950 lerden sonra ülkedeki işbirlikçi tekelciliğin gelişimi ve siyasi yapıdaki değişimleri özetlemeye başlamıştık.

Bu bunalım 1960'lara doğru Türkiye toplumundaki huzursuzluğu ve istikrarsızlığı hat safhaya yükseltmişti. O dönemde ülkede güçlü ve örgütlü bir işçi sınıfı hareketi henüz olmadığından, bu toplumsal huzursuzluk, 27 Mayıs hareketinin patlak vermesine yol açmıştır. Emperyalist sermaye Türkiye'de kökleşmiş ve hakimiyetini pekiştirmiş, güçlü ve örgütlü bir işbirlikçi burjuva sınıfı yaratmış olduğu, mevcut demokratik hareketin işçi sınıfı öncülüğünden yoksun olduğu ve 27 Mayıs hareketi toplumsal bunalımın zorlamasıyla ilerici nitelikteki subayların öncülüğünde ortaya çıkan ve halk yığınlarıyla kaynaşmamış bir hareket olduğu için; ne kadar iyi niyetle girişilmiş bir hareket olsa da, o günün koşullarında, emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerin iktisadi ve siyasi baskıları sonucunda gerilemek ve teslim olmak zorunda idi ve oldu da. Ne var ki, bunlara rağmen, 27 Mayıs hareketi burjuva düzeni çerçevesinde işçi sınıfı ve emekçi halkın demokratik mücadelesinin yararına olan reformist bir anayasa (1961 anayasasını) ortaya çıkarabilmiştir. (O günün koşullarında bundan fazlası da beklenmezdi)

Emperyalist sermayenin güdümünde ve desteğiyle tekelleşme süreci içerisinde olan işbirlikçi sermaye gurupları, 27 Mayıs hareketinden sonra AP'yi kurdurup, esas olarak bu parti içinde kümelenmeye başlamışlardı. 1960-63 lerde tekelci nitelikleri belirgin hale gelen ve AP içerisinde kümelenen işbirlikçi burjuvazi 1965 de siyasi iktidardaki ağırlıklarına uygun olarak, AP'yi tek başına iktidar yapmışlardır. Fakat bu dönemde işbirlikçi tekelci burjuvazi tekelleşme sürecini henüz tamamlamıştı; İktidar ve AP üzerinde etkisi olmasına rağmen ne iktidar ve ne de AP üzerinde tek başına hakimiyet kurabilmiş değildi. O dönemdeki hükümet işbirlikçi burjuvaların ve yarı-feodal kalıntıların, yani tüm gerici sınıfların bir hükümeti idi.

Hızla güçlenen işbirlikçi tekelci burjuvazi, tekelci hakimiyetini tastamam gerçekleştirebilmesi için, herşeyden önce iktidar üzerinde tek başına hakimiyet kurması, yani tek başına hükümet olması gerekiyordu. Bu politikasını gerçekleştirebilmesi için de, o şartlarda önce AP'yi tek başına ele geçirmesi gerekiyordu. 1970 lere doğru tekelleşme sürecini tamamlamaya başlayan işbirlikçi tekelci burjuvazinin AP'yi tek başına kontrol etme girişimi, henüz AP içerisinde bulunan tekel dışı kalmış sermaye gurupları ve tekelci sermaye karşısında erime süreci içerisinde (evrimci yoldan) bulunan yarı-feodal unsurlar ile işbirlikçi tekelci burjuvazi arasındaki çelişkileri daha da derinleştirmiştir.

Sermaye gurupları ve gerici sınıfların arasındaki bu çelişkilerin keskinleşmesi sonucunda, önce tekelleşmemiş burjuvaların bir kesimi ile özellikle büyük toprak sahiplerinin bir kısmı AP'den ayrılarak DP'yi kurdular. Bu çelişkilerin bir devamı olarak, daha sonra da özellikle Anadolu eşrafını yarı-feodal toprak ağalarını, aracı-tefeci unsurları temsil eden müteğalibe takımı da, daha önce AP saflarında bulunan Necmettin Erbakan'ın önderliğinde (bugünün MSP'si olan) Milli Nizam Partisini müslümanlık maskesi altında kurarak siyasi bir güç olarak sahneye çıktılar.

Tekelleşmenin gelişmesiyle birlikte gerici sınıflar ittifakı içerisinde ortaya çıkan ve hat safhaya ulaşan bu çelişkilerin yaratığı siyasi tablo işbirlikçi tekelci burjuvazinin siyasi iktidarı tek başına ele geçirmesini yine engelliyor ve iktidarın henüz tüm işbirlikçi ve gerici sınıflar ittifakı olma niteliğini koruyordu. Hakim sınıflar arası çelişkilerin bu derece derinleşmesi ve emperyalizme ve işbirlikçi sermaye düzenine karşı başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi yığınların devrimci mücadelelerinin hızla yükselmesi neticesinde, artık işbirlikçi tekelci burjuvazinin mevcut siyasi düzen ve baskı yöntemleriyle iktidarı tek başına ele geçirmesi kendi sömürü ve baskı düzeninin istikrarını sağlayabilmesi imkansızlaşıyordu. Bu şartlarda, iktidara tek başına hakim olabilmesi ve gelişen emekçi sınıfların mücadelesini bastırarak sömürü düzeninin devamını garanti altına alabilmesi için, işbirlikçi tekelci burjuvazinin önünde tek yolu kalmıştı; o da açık faşist diktatörlük yönteminin tezgahlanması idi.

12 MART FAŞİZMİ

Daha öncede belirtiğimiz gibi tekelci sermaye mali gücüne dayanarak işçi sınıfı arasında güçlü bir aristokrat tabaka yaratıp orta tabakaları mali bağlarla kendine bağlayıp bazı tedbirlerle işçi sınıfı hareketini yozlaştırmadığı ve gene mali baskı gücü ile diğer sermaye guruplarını kendi kontrolü ve güdümü altına alamadığı ve böylece siyasi iktidarın istikrarını koruyamadığı şartlarda, bunu devletin bürokratik ve militarist gücüne dayanarak (yani iktisat dışı cebire dayanarak) sağlamaya çalışacaktır. Eğer mevcut burjuva devlet cıhazı tam olarak kendi kontrolünde değilse, ya da kendi isteklerı doğrultusunda bir politika uygulamasına elverişli değilse tekelci sermaye, o ülkenin tarihi, ekonomik ve politik yapısına göre, ya yukarıdan aşağıya devlet eliyle ya da aşağıdan yukarıya kitle temeli yaratarak faşizmi tezgahlamaya ve faşist baskı ve terör yöntemleriyle iktidarını devam ettirmeye çalışacaktır. Türkiye işbirlikçi tekelci burjuvazisi de 12 Mart öncesinde ne bilinçli bir gelişim yoluna giren ve siyasi mücadeleye dönüşen işçi sınıfı hareketini ve genel demokratik mücadeleyi mali baskı gücüyle yozlaştırıp durdurabilmiş (zaten emperyalizme bağımlı bir ülkeden bunun maddi imkânları genellikle yoktur) ve ne de tekel dışı kalmış sermaye guruplarını tam olarak kontrolü altına alıp, kendi ekonomik ve politik tekelini kurabilmiştir. Bunu sağlayabilmek için uyguladığı 12 Mart öncesi baskı ve terör yöntemleri de kafi gelmemiştir.

O zaman işbirlikçi tekelci sermayenin en büyük ve en gerici kesimi, o güne kadar mali ve idari yollardan kendilerine bağladıkları Türk ordusunun kuvvet komutanlarına «12 Mart Muhtırası»nı verdirerek ve böylece gerici bürokratik-militarist devlet cihazını tümüyle ele geçirerek yukarıdan aşağıya faşizmi tezgahlamışlardır. «Vatan, Millet, Sakarya» edebiyatıyla ve anti-komünizm yaygaralarıyla işe başlayan faşizm, bir yandan işçi sınıfı hareketinin ve genel devrimci mücadeleyi kan ve ateşle bastırmaya çalışırken, diğer yandan tekelci burjuva katmanları üzerinde de diktatörlük uygulamalarına girişmiştir.

12 Mart faşizmi, yukarıdan aşağıya açık militarist diktatörlük şeklinde tezgahladığı halde, parlamentoyu fesetmeyerek onu açık faşizmin bir kuklası ve maskesi olarak yaşatmıştır. Faşizm, göstermelik olarak bıraktığı bu parlamentoya proletaryanın devrimci hareketini bastırmak ve boğazlamak için bir sürü kanunlar ve kararlar çıkardığı gibi, reformist bir nitelik taşıyan 1961 Anayasasını da faşist yönetimin niteliğine uygun olarak önemli ölçüde yine bu parlamentoyu değiştirtmiştir. Böylece tekelci sermaye, parlamentoyu, kendi terörist diktatörlüğüne «yasal» bir görünüm vermek için, faşizmin bir aracı haline getirmiş ve bu yoldan burjuva devletin bürokratik ve militarist mekanizmasını faşistleştirmiştir.

İşbirlikçi tekelci burjuvazi bu faşist diktatörlük yolundan iktidar üzerine tek başına hakimiyet kurup, Kürt ve Türk halkının sınıfsal ve ulusal mücadelesini kan ve zülümle bastırmaya çalışırken, tekel dışı kalmış sermaye katmanları üzerinde, baskı ve kontrolünü önemli ölçüde gerçekleştirmiştir.

12 Mart faşizmi, tekel-dışı sermaye katmanlarını küçük mülk sahibi tabakaların kendi faşist diktatörlüğünden yana çekebilmek için, sadece terör yöntemlerine dayanan bir politika izlememiş, ama bunun yanında göstermelik bir takım reformist tedbirleri de, bu tabakaları etkileyebilmek için yem olarak kullanmıştır. Faşist yönetimin ilk döneminde özellikle güçlü bir kitle temeline dayanamadığı için devlet mekanizmasını da yer alan küçük burjuva bürokrat ve teknokratları ve küçük burjuva aydınları reformist hayallerle uyutma, en azından tarafsızlaştırma politikası izlemiştir. Bu amaçla: 1 — Erim hükümetinde 11 — İlerici bakana yer verilmesi, adalet, idare ve üniversite vs. alanlarında reformlar yapılması ve en önemlisi, aslında tekelci sermayenin yarı-feodal kalıntıları tasfiye hareketinin bir parçası olan «toprak reformu»na ilerici ve demokratik bir görünüm verilmesi: Bütün bunlar işbilrikçi tekelci burjuvazinin, gelişen ve güçlenen işçi sınıfı hareketini ve özellikle proleter sosyalistlerin faşizme karşı silahlı direnişlerinin kan ve ateşle bastırılması çabalarında, orta ve küçük mülk sahibi tabakaların desteğini sağlamaya da en azından tarafsızlaştırmak için uyguladığı politikanın birer parçasıydı. Ve nitekim faşizm, işçi sınıfının ve onun devrimcilerinin faşizme karşı direnişlerini önemli ölçüde bastırıldıktan ve siyasi ortamda en çok hakimiyetini ve üstünlüğünü sağladıktan sonra bütün «reform» tedbirleri rafa kaldırıldı ve hükümet içindeki ilerici bakanlar bir kenara fırlatıldı, atıldı.

Böylece, 12 Mart faşizmiyle iktidara tek başına hakim olan işbirlikçi tekelci burjuvazi, bir taraftan kanlı terör yöntemleriyle, öbür taraftan «parlamenter» ve «reformist» aldatmacalarla, işçi sınıfı hareketine ve genel demokratik mücadeleye ağır darbeler vurabildi. Tekel dışı sermaye katmanları üzerindeki kontrolün önemli ölçüde artırdı: Devlet cihazındaki ve özellikle ordu içindeki ilerici ve demokratik unsurların büyük ölçüde temizlendikten sonra burjuva devlet cihazını faşistleştirmeyi önemli ölçüde başardı.

Ancak, tekelci sermaye bu azçok militarist, faşist diktatörlüğü sürekli hale getirmedi. Bunun çok yönlü nedenleri vardır. Herşeyden önce faşizm işçi sınıfı hareketine karşı giriştiği kanlı baskı ve terör uygulamalarının ve faşist diktatörlüğün geçici bir zafer elde etmesi ve devrimci mücadeleyi önemli öçlüde bastırabilmesi, artık bizzat faşist askeri diktatörlüğün varlık nedenlerini büyük ölçüde ortadan kaldırmaktaydı. İkinci olarak işçi sınıfı ve emekçi yığınlar ile faşizm arasında çelişki geçici olarak faşizm lehine çözümlendikçe, derinleşen ve bir türlü

(Devamı 11. Sayfada)

(Baştarafı 5. Sayfada)

yasetini örgütsel planda da hayata geçirmeksizin, gelişen ve derinleşen ekonomik mücadeleyi reformist ve oportünist sendıkacılığın elinden kurtarmak ve proletaryanın bağımsız siyasi mücadelesine bağlayabilmek artık mümkün değildir. Bu nedenle, temel görev, her türlü burjuva ve oportünist sendikacılıktan bağımsız sınıf sendikalarının örgütlenmesidir. (Bu konudaki görüşlerimizi diğer yazımızda açıkladığımız için, burada daha fazla ele almaya gerek yoktur).

Geçen sayımızda yer alan «anti-faşist Güçbirliği» adlı yazıda, faşizme karşı demokratik devrimin temel hedeflerinden biri olan anti - faşist halk cephesinin oluşturulması konusundaki politikamız etraflıca açıklanmıştı. Biz burada sadece, bir CHP - «Bağımsızlar» koalisyonunun kurulması ile karşımıza çıkan bazı acil görevlerden söz edeceğiz.

Birinci olarak, mevcut hükümetin kurulması, böylece parlamenter faşist yönetimden siyasi gerici diktatörlük yönetimine geçiş, daha önce tespit etmiş olduğumuz, tüm emekçi tabakaların (işçi sınıfı ve yoksul köylüler ile şehir ve köy küçük burjuvazisi) anti-faşist güçbirliğinin sağlanması politikasının değiştirilmesini ya da ileri bir tarihe bırakılmasını değil, tam tersine, bir an önce hayata geçirilmesi için eskisinden daha yoğun bir mücadele verilmesini gerektiriyor.

Daha önce belirttiğimiz gibi, «tırmanan faşizm», vb. sapısilik görüşlerden hareketle, ülkemizde faşizmin MHP eliyle kitle temeli yaratarak devleti ele geçirmeye doğru tırmandığını iddia eden, dolayısıyla «faşizme geçit vermeme» amacıyla bir CHP hükümeti rüyaları gören ve «faşist tırmanışın» bir CHP hükümetiyle durdurulabileceği hayallerini kitlelere yutturmaya çalışan tüm oportünistlerin, zorunlu olarak, artık anti-faşist cephe oluşturma diye bir sorunları kalmamıştır. Çünkü madem ki, (KSD deyimiyle) bu durumda «faşizm geçici de olsa bir tehlike olmaktan çıkmış»tır; madem ki, 'TKP ağzıyla) «ileri demokrasiye doğru bir geçiş» söz konusudur, ve madem ki, (TSIP ağzıyla) «burjuva demokrasisi uğruna mücadele» olumlu bir semere vermiştir, madem ki (hep bir ağızdan attıkları) «MC yıkılsın, temel şiarları «gerçekleşmiştir», o halde artık rahat bir nefes alabilirler (!). Bu sosyal-sahtekârlar, ülkemizde faşizmin temel gücü olarak ancak MHP'yi görebildikleri için, MHP de şimdi iktidar ortaklığından düşerek gerilediği için, artık anti-faşist mücadele eski önemini yitirmesi söz konusudur.

Adam bir kere Marksizmden uzaklaştı mı, işte böyle körelir; ne faşizmin maddi temellerini, ne Türkiye'de faşizmin hangi güçler eliyle tezgahlandığını ve ne de gelişen siyasi olayların gelecekte nasıl bir seyir izleeybileceğini görebilir. Oportünizm her zaman işte böyle burnunun ancak bir karış ilerisini görebilir. Bunun için de, ne sosyal ve siyasi ortamın genel gelişim seyrini önceden görebilir ve ne de kitleleri hangi hedeflere doğru ve niçin yürütebileceğini kestirebilir. Olaydan olaya «tahlil» yapar, önceden göremediği olaylar karşısında şaşkına döner ve böylesi durumlarda da burnunun suyunu akıta akıta ortalıkta manasız laflar geveler.

Emeğin Birliği, bu oportünistlerin tam tersine, ülkemizde faşizmin aşağıdan yukarı «tırmanış» biçiminde değil, yukarıdan aşağı doğru güçlü bir devlet mekanizması eliyle tezgahlandığını, MHP'nin faşizmin temel gücü değil, ancak devlet eliyle desteklenen bir kitl etemeli yaratma aracı olduğunu, emperyalizmin ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin zorunlu kaldıkları takdirde ellerindeki güçlü ve faşistleştirilmiş bürokratik ve militarist cihaz vasıtasıyla faşizmi gerekirse açık diktatörlük, gerekirse örtülü parlamenter biçimlerde tezgahlayabileceğini, şartlar elverdiği takdirde de, bunun yerine siyasi gerici diktatörlük yöntemlerine dönebileceğini, siyasi iktidar biçimlerinin böylesi bir değişimi için mevcut devlet cihazında bir yıkılışın ya da alt üst oluşun gerekmediğini, açıkça belirtmiştir. Emeğin Birliği, mevcut hükümet değişikliğinin faşistleştirilmiş devlet cihazının karakterini değiştiremeyeceğini, bu nedenle ister tek başına CHP hükümeti, ister CHP-AP türünden bir koalisyonun hiçbir zaman mevcut devleti faşistlerden arındırmayacağını ve tersine, siyasi gerici diktatörlüğü temsil eden böylesi bir hükümetin sonunda kaçınılmaz olarak şu ya da bu biçimde yine faşist yönetim biçimine yol açacağını kesin bir şekilde ifade etmiştir. Bu görüşler, kişilerin öznel isteklerinden değil, Marksist devlet anlayışının ülkemiz şartlarina uygulanmasından ve buna benzer şartlara haiz diğer ülkelerdeki somut örneklerden (örneğin, geçmişte Şili, Arjantin, Yunanistan'da günümüzde de Portekiz ve İspanya'daki gelişmeler) kaynaklanmaktadır.

Bu görüşlerden hareketle Emeğin Birliği, işçi sınıfının ve tüm emekçi kitlelerin günümüz şartlarında anti-faşist güç birliğinin oluşturulması ve örgütlenmesi uğruna daha yoğun bir mücadele vermek gerektiğine inanmaktadır. Bu güçbirliğinin oluşturulabilmesinin birinci şartı, tüm emekçi sınıfların derinleşen ekonomik ve siyasi bunalım karşısında mevcut sermaye düzenine ve baskılara karşı giriştiği bütün hareketlerin örgütlenmesi, derinleştirilmesidir.

İşçi sınıfının mücadelesinin örgütlenmesi açısından meseleyi az önce ele almıştık. Burada en önemli sorun, faşizme karşı mücadelede proletaryanın yanına çekmesi gereken şehir ve köy küçük-burjuvazisinin örgütlenebilmesidir.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, Türkiye'de küçük-burjuva tabakalar hem ekonomik ve hem de siyasi alanda kendi sınıf çıkarlarını temsil eden örgütlerden yoksundurlar. Bu durumda, onların anti-faşist mücadelede örgütlü bir şekilde yer alabilmeleri için, işçi sınıfına görevler düşmektedir. Özellikle şehir ve köy küçük-burjuvazisinin ekonomik ve demokratik mücadelelerinin örgütlü hale getirilmesi (üretici birlikleri, vs.) acil bir görevdir.

Ancak bugünkü şartlarda, anti-faşist güçbirliği içerisinde yer alacak küçük-burjuva yığınların çok büyük bir çoğunluğu bugüne kadar CHP reformizminin etkisi altındadır ve CHP nin kitle tabanını oluşturmaktadır. Ancak CHP' nin böylesi bir hükümeti oluşturması ve artık bundan sonra bu kitleleri sosyal-demokrat hayallerle ve «umut»larla avutmasının uzun boylu imkanları olmamasından dolayı, süreç içerisinde bu küçük-burjuva tabakaların CHP'den ümit kesmesi ve böylece CHP tabanında büyük bir parçalanmanın ortaya çıkması kaçınılmazdır. Bunun nedenlerini az önce belirtmiştik. Bu durumda, küçük-burjuvazi tekelci sermaye düzenine karşı ekonomik ve demokratik mücadelesini kendi başına sürdürebilecek bir sınıf niteliği taşımadığı için, yeni bir önder güç arayışı içerisine girecektir, girmektedir.

İşte bu yeni arayışa işçi sınıfının hem siyasi hem de örgütsel olarak cevap vermesi gerekir. Yani, sınıf bilinçli işçilerin ve sosyalistlerin görevi, her yerde ve her mücadelelerinde küçük-burjuva yığınları proletaryanın bağımsız siyaseti doğrultusunda sermaye düzenine ve faşizme karşı örgütlenmelerine önderlik etmektir. Bu görevi yerine getirebilmek için, bu yığınların CHP'den kopma süreçlerinin hızlandırılması gerekir. Kısacası, 12. sayımızda yer alan «Mahalli Seçimler...» üzerine yazımızda açıkça izah ettiğimiz gibi, izleyeceğimiz politika, CHP tabanındaki küçük-burjuvazinin CHP yönetimini elinde tutan büyük burjuvazi ile çelişkilerini derinleştirmek, küçük-burjuvazinin büyük burjuvaziden «umut»unu kesmek ve bu kitleleri CHP den kopararak anti-faşist mücadele cephesine çekebilmektir. Böyle bir politika uygulanmaksızın, ve geniş emekçi kitleler anti-faşist cephenin oluşumuna kesinkes karşı olan CHP'nin etkisinden kurtarılmaksızın, proleteryanın küçük-bur - juvaziyi anti-faşist mücadeleye çekebilmesinin imkanı yoktur.

Özellikle köy küçük burjuvazisinin böylesi bir politika ile anti-faşist cepheye çekilebilmesi, proletarya partisinin köy proleter ve yarı - proleterlerine (tarım işçileri ve yoksul köylüler) sağlam bir şekilde dayanmasına ve onları kendi bağımsız sınıf örgütlerinde toparlayabilmesine bağlıdır. Çünkü kırsal alanlarda faşizme karşı demokratik devrim mücadelesinin öncü gücü tarım işçileri ve yoksul köylülerdir.

Bu politika uzun ve fedakâr bir mücadeleyi gerektirmektedir. Çünkü, her şeyden önce, CHP yönetimi, böylesi bir politikanın başarısını engelleyebilmek için, diğer karşı-devrim güçlerinin desteğini alarak ve devletin tüm güçlerinden yararlanarak, sosyalist işçi ve emekçiler üzerinde azgın bir baskı ve terör uygulamasına girişecektir; işte o zaman nice «umut»lar bağlanan CHP yönetiminin gerçek ve iğrenç yüzü daha iyi görülecektir.

Nitekim bu uygulamalara daha şimdiden girişmişlerdir. Örneğin, CHP yönetim kurulundan bazı milletvekilleri, bir kaç sefer, «Emeğin Birliği»nin CHP'ye karşı izlediği politikaya dikkat çekerek, bunun ne pahasına olursa olsun engellenmesini istemişler ve hükümete gelir gelmez bu «küçük grup»la hemen «hesaplaşacaklarını» belirtmişlerdir. Şüphesiz, Marksistler, böyle sapısilik tehditlere bakarak, doğru bildikleri politikayı izlemekten vazgeçmezler.

Bugünkü durumda sınıf bilinçli işçi ve emekçilerin önemli bir görevi de şudur: mevcut hükümet işbaşına gelir gelmez Kıbrıs ve Ege Adaları meselesine el atmıştır. Şüphesiz burjuvazi bu meseleleri, tüm halkların yararına bir çözüme kavuşturmak için ele almaz. Tersine, tıpkı Temmuz 1974 de olduğu gibi, Kıbrıs ve Ege Adaları meselelerinden, farklı ulusları karşı karşıya getirmek, aralarında düşmanlık tohumlarını geliştirmek ve böylece farklı ulusların emekçileri arasında şoven, milliyetçi duyguları körükleyerek, proletaryanın ve emekçi yığınların burjuvaziye ve faşizme karşı mücadelelerini bölüp parçalamak için faydalanmaya çalışır. CHP - «Bağımsızlar» hükümetinin Kıbrıs politikası da bu amacı güdecektir. Çünkü ne zaman proletarya, burjuvazinin siyasi iktidarı karşısında bir tehlike haline gelirse, sermaye hemen bu sınıf mücadelesini parçalamak için bilinçsiz işçi ve emekçi yığınların milliyetçi duygularını istismar edebileceği bir oyun tezgahlar.

Özellikle küçük-burjuvazi, sınıf yapısı gereği böylesi şoven, milliyetçi propagandalara çabuk kapılır. Tekelci sermaye bunu çok iyi bilir; bu ara tabakayı proletaryanın etkisinden kurtararak CHP denetiminde tutabilmek için Ecevit Hükümetine böylesi bir oyunu tezgahlatmaktadır. Tekelci sermayenin en has temsilcilerinden Metin Toker'in dediği gibi, «Ecevit aslında Demirel'den daha milliyetçidir».

Sosyalistler bilinçsiz kitlelerin böylesi bir oyuna gelmemeleri ve gafil avlanmamaları için daha şimdiden, tüm emekçi yığınlar ve özellik-

(Devamı 11. Sayfada)

(Baştarafı 12. Sayfada

1) Sendikal hareketin birliği nasıl bir siyaset, nasıl bir mücadele temelinde sağlanabilir? 2) Bu birliğin sağlanmasında sosyal-demokrat ve oportünist sendikacılığın yeri nedir? 3) Böylesi bir birlik hangi karaktere sahip sendika örgütlenmeleriyle sağlanabilir?

Birinci sorunun en kısa cevabı şu olmalıdır. Eğer sendikal hareketin birliğini, burjuvaziye, kapitalizme ve faşizme karşı yürütülen mücadelenin gelişmesi görüşünden hareketle istiyorsak, böylesi bir birliği, ancak bağımsız sınıf siyaseti temelinde sağlayabiliriz. Yani böylesi bir birliği, sınıf sendikacılığı ilkelerinin işçilerin ekonomik mücadelesinde hakim kılınması yolundan sağlayabiliriz. Bu sözlerimizi biraz açalım.

Günümüz Türkiye'sinde, sadece Marksistler değil, faşistler de, CHP de, oportünistler de sendikal hareketin birliği»ni sağlamaya çabalıyorlar. Ama bunların hepsi de, Marksistlerin amaçlarından tamamiyle farklı ve zıt amaçlar yolundalar. Faşistler sendikal «birliği», işçi sınıfının, faşist baskı ve terörün egemenliği altında ezilmesi ve sömürülmesi için amaçlıyor. Sosyal-demokratlar ve her türlü oportünistler ise, böylesi bir «birlik» vasıtasıyla, proletaryanın sınıfsal çıkarlarını sınıf işbirliği ve «toplumsal barış» politikaları doğrultusunda burjuvaziye daha iyi peşkeş çekebilmek hevesindeler. Marksizm ise, sendikal hareketin birliğini, işçi yığınlarının burjuvaziye karşı sınıfsal mücadelesini geliştirebilmek ve onların ekonomik mücadelesi ile siyasi mücadelelerini sınıf politikası temelinde birleştirerek, faşizm, sosyal-demokrasi ve oportünizm karşısında nihai kavgaya hazırlamak amacıyla sağlar.

Ancak sınıf sendikacılığı böylesi bir birliği sağlayabilir. Çünkü, bunun dışında her politika işçi sınıfının ekonomik ve sosyal çıkarlarını burjuvaziye satma, işçi kitleleri üzerine burjuvaziyle pazarlık yapma temeline dayanır. Böylesi politikalar ne yaparlarsa yapsınlar, kendi sınıf çıkarlarının nerede yattığını her gün biraz daha kavrayan işçi kitlelerinin kendi etki ve kontrollerinden kopmalarını durduramazlar. Bu nedenle, bilinçsiz işçilerin sermayeye satılması için bazı «birlik»ler sağlayabilseler de, bunların proletaryanın bilinçli hareketlerinin gelişimli seyri içinde dağılıp parçalanması kaçınılmazdır. Geniş işçi yığınları, burjuvaziye ve faşizme karşı kendi sınıfının çıkarları doğrultusunda mücadele vermesi gerektiğini hayat kavgasının içinde kavradıkça, böylesi sınıf işbirliği, uzlaşma ve burjuvaziyi destekleme politikalarından kopar ve kendi sınıf sendikacılığı hareketi etrafında birleşmeye başlarlar.

Marksizm açısından sendikal hareketin birliği, bugün tüm oportünistlerin yutturmaya çalıştığı gibi, sadece işçilerin ekonomik mücadelesinin birliği demek değildir. Tersine, ekonomik mücadelenin, işçi sınıfının kendi siyasi partisi önderliğinde yürüttüğü burjuvaziye ve faşizme karşı siyasi mücadele ile birliği, en sağlam bağların kurulması demektir. Çünkü,

«Ekonomik mücadele, işçi kitlelerinin koşullarında sürekli bir iyileşmeyi ve gerçek sınıf örgütlerinde bir güçlenmeyi, ancak bu mücadele proletaryanın politik mücadelesi ile uygun biçimde kaynaşırsa getirebilir.» (3)

Bugün «birlik» yaygaraları koparan oportünistler ise, bunun tam tersini savunmaktalar. Sendikal hareket içinde yer alan bütün burjuva ve oportünist sendikacılar ve bütün oportünist akımlar, ekonomik mücadelenin ve sendikaların siyasi gruplaşmalardan ve hiziplerden uzak tutulması gerektiği üzerine birleşiyorlar. Sendikaların siyasi görüşlerin ve gruplaşmaların dışında ve tarafsız kalmasını savunuyorlar. Bunu da, sendikal hareketin «birliği» ve siyasi kavgalar yüzünden «parçalanmaması» için savunduklarını belirtiyorlar.

İşte, sendikal hareketin birliği konusunda Marksistlerle tüm oportünistler arasındaki fark! işte oportünizmin siyasetsizliği!

Sosyal-demokrasinin ve oportünizmin amacı açıktır: işçi sınıfını «birlik» paravanası arkasında ekonomik mücadelenin içine hapsetme ve siyasi mücadeleden uzak tutma. Çünkü reformizmin ve oportünizmin siyasette burjuvaziye uşaklık ve yardakçılık yaptığını ve nasıl uzlaştığını gören bir işçinin, kendi sınıf çıkarları için yürüttüğü işveren sınıfa karşı ekonomik mücadelede bunlara güvenmesi ve bunlarla «birlik» olması mümkün değildir. Ama bunlar boş gayretlerdir ve bugün sadece sendikal mücadelenin hiç bir şey getirmediğini, bunun için mutlaka siyasi hareket içinde de yer almak gerektiğini kavrayan geniş bir bilinçli işçi kitlesi tarafından ibretle seyredilmektedir.

Özellikle, 1977 Hazrian seçimlerinde ve ondan sonraki siyasi harekette, tüm emekçi halkı, CHP reformizminin peşinden tekelci burjuvazinin kontrolü altına sokmaya çalışan oportünist partilerin ve grupların gerçek yüzü geniş işçi yığınları tarafından anlaşılmıştır. Işte tüm oportünistlerin sendikal hareketin «birliği» için işçilerin siyasette tarafsız kalmalarını istemelerinin amacı, bunların siyasi planda işledikleri namussuzlukların ekonomizm sınırları içine hapsedilmiş işçi yığınları tarafından görülmemesidir. Kısacası, sosyal-demokrasi ve oportünizm, burjuva uşaklıklarını sürdürebilmek için siyasetten uzak bir ekonomik mücadele «birliği» savunurlar. Böylesi bir «birlik»in sağlanamayacağı bugüne kadar ki işçi sınıfı mücadelesi içinde tamamen açığa çıkmıştır. Sınıf sendikacılığı ise, işçi sınıfının, kendi bağımsız siyasetinin ortaya koyduğu somut hedefler ve talepler doğrultusunda ekonomik mücadelenin siyasi mücadeleyle sıkı bir birliğinden yanadır. Ve bu yüzden sendikal hareketin birliği, çeşitli oportünist ve avare fraksiyonların ve reformist sendikacıların «anlaşması» ile değil, proletaryanın gerçek siyasi örgütünün etrafında birleşmiş sınıf bilinçli işçilerin yoğun ve fedakâr mücadelesiyle sağlanacaktır.

Yukarıda sorduğumuz ikinci soruya, yani «bu birliğin sağlanmasında sosyal-demokrat ve oportünist sendikacılığın yeri nedir?» sorusuna gelince: ülkemiz işçi sınıfı hareketinin bugünkü gelişim düzeyi ve faşizme karşı mücadelede proletaryanın omuzlarına yüklenen görevler göz önünde tutudulğu zaman, bu sorunun cevabı açık bir şekilde verilir. Mevcut şartlarda, sendikal hareketin birliği, ancak sosyal-demokrat ve oportünist sendikacılık bu hareketin dışına atıldığı takdirde ve ölçüde gerçekleşebilir. Sendikal mücadelenin birliği, bu reformist ve oportünist akımlarla uzlaşarak veya anlaşarak değil, onlara karşı işçi hareketinin pratiğinde, grev hareketlerinde yoğun bir mücadele sürdürülerek ve bütün bu sınıf işbirlikçileri işçi yığınları arasından sökülüp atılarak sağlanabilir.

Ülkemizde işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki çelişkiler toplumsal hayatın her alanında derinleşmekte ve geniş işçi yığınları sermayeye karşı amansız ve aktif bir mücadele zorunluluğu ile karşı karşıya kalmaktadır. Aynı şekilde, daha önce de belirttiğimiz gibi, proletaryanın faşizme karşı mücadele görevi, onun burjuvaziyle toplumsal ve siyasi alandaki en son bağlarını da kopartmasını gerektirmektedir. Bu olmaksızın, faşizmin işçiler ve emekçiler üzerinde egemenlik kurma girişiminin önüne geçilemez. Böylesi bir mücadelede, sosyal-demokrasi ve oportünizm işçi hareketi içerisinde ancak ve ancak kararsızlık, güvensizlik ve dağınıklık sağlar, yoksa birlik değil. Dimitrov'un da belirttiği gibi, bugünkü durumda, «proletarya, Sosyal-Demokrasinin yıkıcı siyaseti ve burjuvaziyle olan sınıf işbirliği yüzünden bozulmakta eylemsiz kalmakta ve güçsüz bir duruma gelmektedir.» (4)

Ülkemizde bu gerçek çok açık bir duruma gelmiştir. Bu yüzden, mevcut şartlarda yapılacak tek şey vardır: sınıf sendikacılığını ekonomik mücadelenin her alanında yaygınlaştırmak, reformizmin ve her türlü oportünizmin sınıf uzlaşmacılığını tecrit etmek ve işçi sınıfının mücadele birliğini bunların dışında oluşturmak üzere yoğun bir örgütlenme mücadelesine girmek. Çünkü, «işçi sınıfı kendisini bu oportünistlerden **arındırmadıkça** bir **burjuva işçi hareketi** olarak kalacaktır.» (5)

Bu kısa açıklamadan sonra üçüncü soruya geçebiliriz: Böylesi bir birlik hangi karaktere sahip sendika örgütlenmeleriyle sağlanabilir? Eğer, işçilerin burjuvaziye, kapitalizme ve faşizme karşı mücadele birliğinin ancak sınıf sendikacılığı hareketi içerisinde sağlanabileceği ve böylesi bir birlik içerisinde sosyal-demokrat ve oportünist sendikacılığın yeri olmadığı kabul edilirse (ki, başka türlü olamaz), bu sorunun cevabı ancak şu olabilir: İşçilerin sendikal hareket içinde birliğini sağlayacak olan, her türlü reformcu, oportünist, milliyetçi, sarı, faşist, vs. sendikalardan tamamıyla ayrı bir temele ve yapıya sahip, sınıf sendikalarıdır.

Sınıf sendikaları, sendikal mücadeleyi proleter siyaset etrafında birleştirebilecek, bunun önderliğini yapacak olan sendikalardır. Kuşkusuz sınıf sendikacılığı hareketi sadece bu tür sendikalar içerisinde sürdürülmez; işçilerin ekonomik hareketlerinin birliği sadece bu sendikalar içinde sağlanabilir diye kesin bir şart hiç bir zaman ileri sürülemez. Çünkü, Marksistler, sınıf sendikacılığı hareketinin diğer (reformist, sarı, faşist, vs.) sendikalar içerisinde yer alan işçi yığınları arasında da yaygınlaştırılabileceğini; bu yüzden onlarla sağlam bağlar kurulması için mücadele edilmesi gereğini bilirler. Fakat sendikalı, sendikasız tüm işçi yığınlarının sınıf sendikacılığı hareketi etrafında birliğini toparlayacak olan sınıf bilinçli proletaryanın, böylesi sınıf sendikalarına dayanması kesin bir zorunluluktur.

Çünkü sınıf sendikaları, işçi sınıfının bağımsız siyasetini, mücadele ilkelerini ve örgütlenme biçimlerini ekonomik mücadelenin pratiği içinde hayata geçirecek, somutlaştıracak yegane örgütlerdir. Bu sendikalar olmaksızın, sınıf sendikacılığı ilkelerini işçi yığınlarının gözü önünde hertürlü burjuva sendikacılık biçimlerine ve yöntemlerine karşı bir alternatif olarak ortaya çıkarmak, son derece zordur.

Sınıf sendikalarını diğer bütün sendika türlerinden (reformist, sarı, faşist, vs.) ayıran temel nitelikler nelerdir?

Herşeyden önce, bu sendikalar, diğer sendikalar gibi «partilerüstü» kalmaz; siyasi tartışmalardan, mücadelerden uzak durmaz ya da «tarafsızlık» kisvesi ardında burjuva siyasetlerden birinin peşine takılmaz. Tam tersine ekonomik mücadelesinin her adımında, her eyleminde proletaryanın bağımsız siyasetine bağımlıdır; sendikal hareket içinde bu politikanın doğrudan temsilcisidir. Bu niteliğe, işçi sınıfının gerçek siyasi partisi tarafından doğrudan ya da

(3) Marks, Engels, Lenin, Sendikalar Üzerine, Bilim Yay., s. 271

(4) Dimitrov, a.g.e., s. 57.

dolaylı bağlarla yönlendirildikleri için sahiptirler. Yani, sınıf sendikalarının temel niteliği, Lenin'in deyimiyle, partizan olmalarıdır. İşçi sosyalistlerin görevi, ekonomik hareketin içinden bu niteliğe sahip sendikaları yaratmak ve bunlarla proleter parti arasında sağlam bağlar oluşturmaktır. Lenin, Rus devriminin şartlarında bu ilkeyi şöyle belirtir:

«Böylece partimizin tümü, şimdi, sendikalardaki çalışmanın sendika tarafsızlığına göre değil, sendikalarla Sosyal-Demokrat Parti arasında mümkün olan en yakın ilişki esasına göre yürütülmesi gerektiğini kabul etmiş oluyor.» (6)

Sınıf sendikalarının işçi hareketleri içindeki temel gücü, yönetici çekirdeği, parti etrafında birleşmiş sosyalist işçilerdir. Sınıf sendikaları herşeyden önce bu temel güce dayanıralr. Ancak sınıf sendikalarının sadece sosyalist işçileri örgütlemesi, bunların partili işçilerin sendikal örgütü olması söz konusu değildir. Böyle bir şey, partinin sendikal hareketteki etkisini ve önderlik görevini sınırlar. Sınıf sendikaları, ekonomik mücadele bilincine ulaşmış, siyasi görüşü ne olursa olsun, kendi sınıf davası için bilinçli işçi arkadaşlarıyla birlikte harekete girmeye hazır, her işçiyi örgütlemelidir. Zaten bu yapılmaksızın, ekonomik mücadelede işçi yığınlarının eylem birliğini sağlamak mümkün değildir. Sosyalist işçilerin burada yapacağı şey, bu tür işçilerin en geniş yığınlarını kendi sendikalarında birleştirerek, parti siyaseti doğrultusunda önderlik etmektir.

«İşverenlere ve hükümete karşı mücadele için birleşme gereğini kavrayan her işçi, bırakınız sendikalara katılsın. Eğer, en azından bu temel kavrayışı edinmiş olanların tümü birleşmezlerse, eğer sendikalar çok geniş örgütler olmazlarsa sendikaların esas amaçlarının gerçekleşmesine olanak kalmaz. Bu örgütler ne kadar geniş olursa, onlar üstündeki etkimiz de o kadar geniş olacaktır —bu etki yalnız ekonomik mücadelenin «kendiliğinden» gelişmesi yüzünden değil, sosyalist sendika üyelerinin arkadaşlarını etkilemede gösterdikleri doğrudan doğruya ve bilinçli çabalar yüzündendir.» (7)

Sınıf sendikacılığını burjuva sendikacılıktan kesin olarak ayıran diğer bir temel nitelik de, onun örgütsel yapısıdır. Diğer bütün sendikalar kendi sınıf uzlaşmacı karakterlerinden dolayı, öyle bir örgütlenmişlerdir ki, tabandaki, fabrika birimlerindeki sendikalı işçilerin, sendikanın her türlü faaliyetine, kararlarına ve işverenle sendika arasındaki ilişkilere aktif ve bilinçli olarak katılabilmesinin imkanı kalmamıştır. Yönetim işçilerin dışında tamamiyle ve kayıtsız şartsız, sendika yöneticilerinin elinde toplanmıştır.

Sınıf sendikalarında ise böyle olmaz. Çünkü, sadece yukarıda yönetim organlarının değil, bunun yanında tabanda, tüm fabrika birimlerinde işçilerin sendika çalışmalarına aktif ve bilinçli katılımını sağlayacak olan işçi komitelerinin örgütlenmesi esastır. Bu nedenle, burjuva sendikacılığı her türlü tüzük oyunlarıyla sendikalı işçilerin söz ve karar sahibi olmasını engellerken; sınıf sendikaları, kendi çıkarları uğruna yürütülen eylemlere en geniş işçi kitlesinin kararlarıyla katılması ve yöneticiler üzerinde bilinçli bir denetim sağlamaları için, sendika demokrasisine dayanır.

Diğer taraftan, bu örgütlenme içerisinde partinin önderlik görevini yerine getirecek parti hücrelerinin ve gruplarının kurulması şarttır. Bu parti komiteleri sosyalist işçilerden oluşur, ve en başta, işçilerin her ekonomik eyleminin siyasi mücadeleye bağlanmasının aracı durumundadırlar. Lenin, Rus Devriminin gerektirdiği illegal parti çalışması şartlarında, sendikalardaki parti komitelerinin görevleri üzerine şunları belirtir: «Illegal Parti örgütlerinin, **ekonomik mücadele** (grevler, grev komiteleri, vs.) önderliğine canlı bir biçimde katılmaları ve bu alanda, illegal Parti hücreleri ve sendikalar arasında, özellikle sendikalardaki Sosyal-Demokrat (sosyalist -y.) hücreler arasında ve aynı zamanda sendika hareketinin çeşitli önderleri ile kendi aralarında işbirliği sağlamaları esastır.» (8)

Sınıf sendikacılığının gelişimi ve ekonomik mücadelede birliği sağlaması bakımından, bu türlü sendikaları yaratmak ve güçlendirmek esastır. Fakat, az önce de belirttiğimiz gibi, sınıf sendikacılığı sadece böylesi sendikaların güçlendirilmesi eylemi ile sınırlandırılamaz. Mark sistler, reformist, sarı, faşist, vs. tüm sendikalar içerisndie de sınıf hareketinin geliştirilebileceğini ve bunlar içerisindeki geniş işçi kitlesinin sınıf sendkaları ile eylem birliği içine çekilebileceğini değişmez bir gerçek olarak kabul ederler. Çünkü, sınıf mücadelesinin gelişimi her gün daha geniş sayıda işçiyi sınıf sendikacılığı eylemi içine çeker. Partinin ve her sosyalist işçinin görevi, bu gelişimi bilinçli çabalarıyla hızlandırmak ve bu işçilerle ekonomik mücadelede eylem birliğini sağlamak amacıyla, diğer bütün sendikalarda da hücreler ve komiteler oluşturmaktır.

Dolayısıyla, sendikal mücadelede sosyalistler hiç birisi ihmal edilemeyecek ikili bir görevle karşı karşıyadır: bir taraftan sınıf sendikalarını örgütlemek ve güçlendirmek; diğer taraftan tüm reformist ve gerici sendikalara girerek eylem birliğini sağlayabilecekleri işçi yığınları ile geniş ilişkiler sağlamak. Hele özellikle faşizme karşı mücadele şartlarında bu iki görevden herhangi birini ihmal etmek, sadece ve sadece, işçi sınıfının faşizme karşı mücadelede birliğini baltalar; faşizmin işçi hareketi üzerinde egemenlik kurma çabasını engelleyemez. Bu konuda sosyalistlerin önündeki görevi, Dimitrov şöyle özetler:

«Sınıf sendikaları örgütlerini güçlendirmek ve örgütlenmemiş işçi kitlelerini bu sendikaların safları arasına katmak. Reformcu, milliyetçi, bağımsız ve diğer sendikalar içindeki bilinçli unsurları, birlikte eylem ve mücadele için sınıf sendikalarıyla arasındaki bağları güçlendirmek.» (9)

Bu nedenle, burjuva ve oportünist sendikacılığın aksine, sınıf sendikacılığı açısından sorun, sadece bir takım sendikalar ya da bunların bir konfederasyonunu oluşturma değildir; bu sınırlar içine hapsedilemez. Proletarya partisi, kendi siyaseti doğrultusunda mücadele eden sendikaları örgütlemenin yanında, diğer sendikalar içinde de faaliyet göstermek, parti hücreleri oluşturmak ve bilinçli unsurları bu hücrelerin etrafında örgütlemek zorundadır. Burjuva sendikalar içindeki geniş işçi yığınlarının sınıf sendikalarına doğru çekilebilmesi ancak bu yoldan mümkündür.

Bu bölümün başında sormuş olduğumuz üç soruya verilebilecek cevaplar kısaca bunlardır. Ve burada temel niteliklerini özet olarak belirttiğimiz sınıf sendikacılığı ilkelerini, lafta değil pratikte, işçi hareketi içerisinde hayata geçirip yaygınlaştırmadan, bu ilkeler doğrultusunda güçlü ve fedakâr bir mücadele vermeden, sendikal hareketin birliğinin sağlanmamasından, dağınıklıkdan, parçalanmalardan yakınmanın hiç bir manası yoktur. Hele günümüzde oportünizmin dört bir taraftan böylesi yakınmalarına hiç bir manası yoktur. Hele günümüzde oportünizmin dört bir taraftan böylesi yakınmalarına ve «birlik» çığırtkanlıklarına hiç bir bilinçli işçinin kulak asmaması lazımdır. Çünkü, eğer işçi sınıfının siyasi harekette olduğu gibi ekonomik mücadelede de birliğini sağlayacak olanlar, bağımsız sınıf siyaseti doğrultusunda mücadeleye girişen sınıf bilinçli işçilerin kendisidir.

Bu yazının amacı, işçi sınıfının mücadele birliğinin sağlanabilmesi için, sendikal hareket te sosyalist işçilerin önünde duran görevleri göstermek, ve bunların yerine getirilebilmesi için pratikte uygulanması gereken somut örgütlenme politikasını açıklamaktır. Ancak buraya kadar, bu örgütlenme politikasının dayandığı genel ve temel Marksist ilkeleri ortaya koyduk. Yazımızın bundan sonraki bölümünde, Türkiye' de genel siyasi ortamın ve işçi sınıfı hareketinin içinde bulunduğu şartları ele alacak, günümüz sendikal hareketindeki son gelişimleri değerlendirecek ve bunların ışığında sendikal çalışmada izlenmesi gereken somut örgütlenme politikasının ne olduğunu belirteceğiz.

(5) Lenin, Sendikalar Üzerine, s. 341
(6) Lenin, a.g.e., s. 283
(7) Lenin, a.g.e., s. 230
(8) Lenin, a.g.e., s. 295
(9) Dimitrov, a.g.e., s. 43

TÜRKİYE'DE FAŞİZM VE FAŞİZME KARŞI MÜCADELE — 4

(Baştarafı 8. Sayfada)

çözülemeyen iktisadi bunalımın da etkisiyle tekelci sermaye ile tekel-dışı kalmış sermaye gurupları arasındaki çelişme birinci planda çıkıyordu.

Türkiye'nin somut sosyal ve iktisadi şartlarından dolayı kendisine geniş ve sağlam bir kitle temeli yaratamayan faşizm t,ekel dışı sermaye guruplarının ve diğer gerici tabakaların tekelci sermayenin faşist diktatörlüğüne karşı tepkilerini göğüsleyebilecek gücü kendisinde göremiyordu. Ve aynı zamanda ülkedeki faşist diktatörlüğe karşı gerek ulusal gerekse uluslar arası planda güçlü bir demokratik muhalefet doğuyordu. İşte bütün bu ve buna benzer şartlar, tekelci sermayenin açık militarist diktatörlüğü sonuna kadar devam ettirmesine ve faşizmin geri çekilerek 1973 Ekim seçimlerine yol vermeye mecbur kalmasına yol açmıştır.

YENİ HÜKÜMET VE ACİL GÖREVLERİMİZ ÜZERİNE

(Baştarafı 9. Sayfada)

le küçük-burjuvazi arasında proletarya enternasyonalizminin bayrağını yükseltmeli, emekçi halkların kardeşliği ve sermaye ile emeğin uzlaşmaz düşmanlığı gerçeğinin propagandasını yoğunlaştırmalıdırlar.

Açıkça görüldüğü gibi, mevcut şartlarda en hayati görev, sosyal-demokrasinin, burjuva reformizminin ve hertürlü oportünizmin ihanetini kitleler nezdinde somutlaştırmak ve teşhir etmektir. Bu görev hakkıyla yerine getirildiği takdirde, proletarya partisinin oluşturulması, işçi sınıfının mücadele birliğinin ve anti-faşist güç birliğinin oluşturulması mücadelesi son derece kolaylaşacak ve hızlanacaktır.

Düzeltme: Sf. 8. Türkiye'de faşizm ve faşizme karşı mücadele - 4 başlıklı yazıda 3. paragraf 11. satırdaki «sürecini henüz tamamlamıştı.» «sürecini henüz tamamlamamıştı olarak», yeni hükümet ve acil görevlerimiz üzerine yazının 5 sf.da 2 paragraf, 5 satırındaki «korkmaktadırlar», kelimesi «korkmamaktadırlar» olarak düzeltiriz.

EMEĞİN BİRLİĞİ

İşçi Sınıfının Mücadele Birliği ve Sendikal Hareket/1

Geçen sayımızda yer alan «Anti-faşist Güçbirliği» adlı yazımızda, faşizme karşı demokratik devrim mücadelesine işçi sınıfının ve diğer emekçi-tabakaların en geniş yığınlarının seferber edilebilmesi ve proletaryanın bu mücadelede önderliğinin sağlanabilmesi için, gerekli zorunlu şartın, proletaryanın partisinin kurulması, işçi sınıfının mücadele birliğinin sağlanması ve tüm emekçilerin anti-faşist güçbirliğinin oluşturulması, temel ilkelerinin hayata geçirilmesi olduğunu belirtmiştik. Aynı yazıda, anti-faşist güçbirliğinin gerçekleştirilebilmesi için siyasi ve örgütsel planda hangi görevlerin yerine getirilmesi gerektiğini de açıklamıştık. Bu yazımızda da, faşizme karşı mücadelede en geniş işçi yığınlarının mücadele birliğinin (Dimitrov'un deyimiyle «proletaryanın birleşik cephesinin») sağlanması yolunda siyasi ve sendikal mücadele planında izlememiz gereken politikayı ve bu mücadelenin örgütlenmesi için önümüzdeki zorunlu görevleri özet olarak ele alacağız.

Türkiye'nin mevcut şartlarında ve işçi sınıfı hareketinin bugün varmış olduğu düzeyde, izleyeceğimiz somut politikayı ve önümüzdeki görevleri bilinçli ve köklü bir şekilde saptamak için, her şeyden önce, göz önünde tutmamız gereken temel siyasi ilkeleri, Türkiye toplumunun içinde bulunduğu somut sosyal ve siyasi şartları ve işçi sınıf hareketinin genel gelişim seyrinin hangi yönde olduğunu kısaca değerlendirelim.

ANTİ-FAŞİST MÜCADELE VE İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ

İlk olarak, bir kere daha vurgulamak gerekir ki, işçi sınıfının, faşizme karşı kendi dışında mücadele veren emekçi tabakaları bir güç-birliği hareketi içinde toparlayarak onlara öncülük görevini hakkıyla yerine getirebilmesi, ancak ve ancak kendi sınıfının faşizme karşı eylem birliğini sağlaması ve birleşmiş bir güç olarak hareket etmesine bağlıdır. Ancak, mücadele birliği ve güç birliğinin örgütlenmesi birbirinden ayrı ve soyut şeyler olarak görülemezler. Çünkü Dimitrov'un belirttiği gibi, «Anti-faşist Halk Cephesi'nin **yönlendirici gücü** olan işçi sınıfının eylem birliği sağlanmadıkça gerçek bir anti-faşist Halk Cephesi kurlmasının mümkün olabileceği ciddi olarak düşünülemez. Aynı zamanda, proletarya birleşik cephesinin daha fazla gelişme göstermesi - büyük ölçüde - onun faşizme karşı bir Halk Cephesine dönüştürülmesine bağlıdır.» (1)

Görüldüğü gibi, sosyalistler anti-faşist mücadeleyi güçlü bir cephe hareketine dönüştürebilmek için, hem işçi sınıfının mücadele birliğinin ve hem de anti-faşist güçbirliğinin örgütlenmesini birlik te ve içiçe yürütmek zorundadırlar. Hem işçi sınıfının eylem birliğini ve hem de onun tüm demokratik güçlerle ortak hareketini sağlayabilmek için, önce etrafında birleşilebilecek bir siyaset olması gerekir. Bu, proletaryanın bağımsız sınıf siyasetidir. Anti-faşist hareketin birliği bundan başka hiç bir siyaset temelinde sağlanamaz ve başarıya ulaşamaz.

Bu gerçek, başta sınıf bilinçli unsurlar olmak üzere tüm işçi kitlelerin, kendilerini burjuva sınıflara ve onların dünya görüşüne bağlayan tüm sosyal-demokrat, reformist ve oportünist siyasetlerle bağlarını kopartmak zorunluluğunu getirir. Çünkü «hem allaha hem şeytana kulluk edilmez». Faşizm, burjuvazinin işçi sınıfı mücadelesini bastırabilmek için başvurabileceği en son ve en azgın baskı ve terör siyasetidir. Faşizm, burjuvazi ile proletaryanın arasında sosyal ve siyasi hayattaki en son bağların da koparılması zorunluğunun gündeme gelmesi demektir. Böylesi bir durumda, burjuvazi ile sınıf işbirliğı, sınıfsal uzlaşma ve burjuva düzenin iyileştirilmesi uğruna siyaset yapan sosyal-demokrasi, reformizm ve oportünizm ile sınıf mücadelesini temel alan bağımsız siyasetin uyuşabilmesi hiç mümkün değildir: ikisi birbirine tamamen zıt ve uzlaşmaz siyasetlerdir. İşçilerin mücadele birliği, kendi zıttı olan sınıf işbirliğine ve onu savunan sosyal-demokrat, oportünist siyasetlere karşı amansız bir mücadeleyi gerektirir.

«... kesinlikle belirtilmelidir ki, **birleşik cephe ve sınıf iş birliği,** aynı olmaktan çok aksine **karşıt, bir araya gelmeyecek iki ayrı taktiktir.**

«Gerçekten, birleşik cephe işçi kitlelerinin, onların politik partilerinin ve ekonomik örgütlerinin belirli somut talepler ve amaçlar için birlikte çalışıp mücadele etmeleri demektir; bu amaçlara ulaşılması da burjuvazi, kapitalizm ve onların partileriyle **savaşmakla** olur, onlarla **işbirliği** ederek değil.» (2)

Bu savaş, açıkça anlaşılacağı üzere, mücadelenin her alanında işçilerin kendi bağımsız sınıf örgütlerini yaratmasını ve güçlendirmesini gerektirir. Siyasi mücadele planında bu örgüt, bağımsız sınıf siyasetini klavuz edinmiş, gerçek bir proleter partidir. Daha önce bunun üzerinde yeterince durduğumuzdan, burada tekrar ele almaya gerek yoktur.

Ancak, anti-faşist harekette ve sınıf mücadelesinde, işçi sınıfının sadece siyasi planda kendi bağımsız örgütünü yaratması yeterli değildir. Burjuvaziye, kapitalizme ve faşizme karşı mücadelede işçi sınıfı kendi bağımsız siyasetini hayatın her alanında (ekonomik, sosyal, kültürel, vs.) uygulamaya koymak ve bu amaçla kendi sınıf örgütlerini yaratmak zorundadır. Ve bunların başında ekonomik mücadele alanı gelir.

İşçi sınıfının, faşizme karşı eylem birliğini gerçekleştirmesi için, işveren sınıfa karşı yürüttüğü ekonomik mücadelesinde de birliğini sağlamasının zorunluluğu açıktır. Bu birlik, yani işçi sınıfının ekonomik çıkar ve talepleri doğrultusunda yürüttüğü sendikal mücadelenin birliği, nasıl sağlanabilir. İşte, sınıf bilinçli işçilerin bir an önce çözümlemeleri gereken en önemli sorunlarından biri de budur, ve bu yazımız esas olarak bu konudaki görüşlerimizi açıklamayı amaçlamaktadır.

SENDİKAL HAREKETIN BİRLİĞİ SOSYAL - DEMOKRAT YA DA OPORTÜNİST SİYASET TEMELİNDE SAĞLANAMAZ

Günümüz işçi sınıfı hareketi içinde yer alan tüm oportünist akımlar, fraksiyonlar, anti-faşist mücadelede olduğu gibi sendikal mücadele konusunda da durmadan «birlik»ten, «eylem birliği»nden bahsetmekte, bunun için mücadele ettiklerini iddia etmekteler. İşçi sınıfı «birlik», «eylem birliği», vs. yaygarasını hızlandırmış geniş bir reformistler ve oportünistler güruhu ile karşı karşıyadır. Ama bütün bu çığırtkanlıklara rağmen, işçiler sendikal harekette hergün biraz daha parçalanma, biraz daha dağınıklıktan başka şey görememektedir.

Bunun nedeni açıktır: çünkü sendikal hareketin birliği, lafla ya da temennilerle sağlanamaz. Bunu sağlamak için Marksizme dayanan akıllı bir politika izlemek ve herşeyden önce şu sorulara kesin cevaplar vermek gerekir:

(Devamı 10. Sayfada)

(1) Dimitrov, Faşizme Karşı Birleşik Cephe, Ser Yay. s. 148

(2) Dimitrov, a.g.e., s. 23.

emeğin birliği

Aylık Siyasi Gazete - Sahibi: E. Sabri İpekçi - Sorumlu Md: Hacı Kılıç - Yönetim Yeri: Eski Saray Cad. Saray Pasaj PO/60 Gaziantep - Yazışma Ad.: PK. 192 Beyazıt/İstanbul, İstanbul Dağıtım Şubesi: Çemberlitaş Evkaf Sok. No: 2/12 Çemberlitaş/İstanbul Dizgi: Evren Matbaası - Baskı: Ören Basımevi - S. B. Tarihi: 4 Şubat 1978